

VERGADERING VAN
DE GEMEENTERAAD VAN
's-HERTOGENBOSCH OP
4 SEPTEMBER 2007
AANVANG 19.00 UUR

- Voorzitter : mr. dr. A.G.J.M. Rombouts, burgemeester
- Griffier : drs. A. van der Jagt
- Leden : mr. H.G.J.M. Beckers, A.C.W. van Bussel, J.J.E.L. van Creij, mw. J.P.M. van Doremalen-Welten, P.T.M. van Doremalen, N.G.L. Heijmans, mr. J.A.M. van Heijningen, mr. J.W.F. Hoskam, drs. P.E. Kagie, mw. drs. C.G.E.M. Katoen-de Graaf, mw. P.W.M. van de Korput, P.M. van der Krabben, G.L. Kruiswijk, J.C.P. Marcelis, drs. P.H.A.M. Masselink, mr. H.C. van Olden, mw. drs. H.P. van Ommeren, mw. J.J.M van Osch-van den Wildenberg, D. Özkanli, D.G. Öztürk, mw. E. Pael, M.I. Pieters, mw. M.J. van de Pol, E.A. de Rooij, drs. G.T. Schermers, A.H.C. Schouten, R.G.J. Schouten, mw. J.C. Schults-Pols, A.J.M van Son, mw. M.P.S. Tetteroo, mw. I.W. Thelissen-Jansen, G.W.J.H. van der Tol, mw. C.K.J. Visscher, W.A.M. Vugs, ing. B.J.M. Wagemakers, P.J.A. de Wildt
- Tevens aanwezig de wethouders : mw. J. Eugster-van Bergeijk, drs. B.S. Eigeman, L.W.L. Pauli, G.J. Snijders en drs. R. Weterings
- Afwezig : drs. J.H.C.M. van Beers, mw. J. Hendrickx, F.H. van Valkenburg.

Agendapunten

1. Vragenhalfuurtje
  2. Vaststelling agenda van de raadsvergadering
  3. Goedkeuring notulen van de openbare vergadering van de gemeenteraad d.d. 26 en 27 juni 2007
  4. Ingekomen stukken en mededelingen
- I. Agendapunten die worden verschoven naar een later behandelijdstip**
14. Vaststelling hoofdlijnen van beleid voor het wijkplan 'Boschveld beweegt' (voorstel wordt verschoven naar de decembervergadering)
- II: Agendapunten waarover geen discussie meer wordt verwacht**
6. Vaststelling bestemmingsplan 'Graafsewijk- Aawijk'
  7. Vaststelling voorbereidingsbesluit locatie Pastoor Coolenstraat 24 te Rosmalen
  8. Vaststelling voorbereidingsbesluit locatie Jan Heijmanslaan 50 te Rosmalen
  9. Wijziging van de programmabegroting voor het dienstjaar 2007
  11. Vaststelling beleid 0- tot 13-jarigen; onderdeel voorschoolse voorzieningen

12. Volledige verzelfstandiging Openbaar Basisonderwijs 's-Hertogenbosch

15. Vaststelling fractiebedragen 2006-2007

II. Agendapunten waarover nog discussie wordt verwacht

5. Instemming met wijziging op onderdelen van de Centrumvisie Rosmalen.

10. Krediet voor de herhuisvesting Afvalstoffendienst

13. Vaststelling kaders voor het beleid 'Leren(d) werken aan de toekomst'

OPENING VERGADERING

De VOORZITTER: Dames en heren de vergadering is geopend. Mag ik u vragen enige ogenblikken stilte in acht te nemen. Er is bericht van verhindering van de heer Van Beers, mevrouw Hendrickx, de heer Van Valkenburg. Er zijn vragen van het CDA over Flik-Flak en van de PvdA over de Talent Factory en de Empelsedijk.

1. Vragenhalftuurtje

Het CDA heeft naar aanleiding van het tekort bij Stichting Flik-Flak de volgende vragen:

1. Is het tekort van €500.000 het college al langer bekend?
2. Wat is de reden van het tekort en was het te voorzien?
3. Heeft het college reële alternatieven onderzocht zoals bij motie is verzocht?
4. Zo ja, kan het college toelichten wat het heeft onderzocht en wat de uitkomst daarvan is?
5. Heeft het onderzoek tot concrete toezeggingen van derden geleid?
6. Indien dit niet het geval is, is het college dan bereid alsnog of wederom actief op zoek te gaan teneinde Flik-Flak financieel te kunnen helpen en daarbij ook de eigen mogelijkheden te onderzoeken?
7. Kan het college de raad zo spoedig mogelijk op de hoogte stellen van de resultaten en gevonden oplossingen, in ieder geval voor behandeling van de Begroting 2008?

Wethouder WETERINGS: In de vragen van het CDA wordt gesproken van een tekort van €500.000. Een dergelijk tekort is het college niet bekend. Het ontbreekt wel aan, althans zo lijkt nu, dekking voor een bedrag van €500.000. Ik wil benadrukken dat de uitvoering van de bouw door de Stichting Accommodatie Flik-Flak, de opdrachtgever van het bouwproject, laat zien dat men er tot nu toe in is geslaagd binnen het prognosticeerde bouwbedrag van €8,1 miljoen te blijven. Het college heeft samen met Flik-Flak gezocht naar subsidiemogelijkheden om het laatste gat in de dekking te dichten. Flik-Flak heeft daartoe een door de gemeente betaalde opdracht uitgezet bij een gespecialiseerd bureau om te kijken welke andere mogelijkheden er zijn om gelden voor Flik-Flak binnen te halen. Vooralsnog lijken de mogelijkheden aan het opdrogen te zijn. Tegelijkertijd heeft het gemeentebestuur de provincie verzocht om nog eenmaal mee te financieren voor €500.000. De verwachting is dat kort na september a.s. daarover uitsluitsel wordt gegeven. In beginsel ben ik daarover positief gestemd.

Over het resterende tekort in de dekking van €500.000 heeft het college in eerste instantie tegen Flik-Flak gezegd de mogelijkheden die zij zelf heeft om dat gat te dichten nog eens moet nagaan, ook binnen de draagkracht van de exploitatiebegroting. Daarmee houdt het college vast aan de afspraak dat Flik-Flak zelf primair verantwoordelijk is voor het restant in de dekking van de financiering, uiteraard wel gesteund door het college. In het hele financieringsplan van de nieuwbouw is altijd rekening gehouden met een bedrag dat moet worden geleend. Op het moment dat de subsidiebedragen lager uitvallen vergroot dat de noodzaak tot lenen. Flik-Flak heeft in een brief aan de raad aangegeven waar haar grens ligt. In de motie van het CDA wordt het college gevraagd inzicht te geven in reële alternatieven inzake het tekort op de bouw van de turnhal als dit onverhoopt nodig blijkt te zijn. Dat punt beginnen we te naderen. Er wordt aan gewerkt. In ieder geval zal worden geprobeerd bij de begroting een oplossing te presenteren voor een bedrag van €500.000, 00.

Eerst via een bijdrage van anderen, daarna kan worden gekeken wat de gemeente zelf aan spankracht in huis heeft om dit tot een goed einde te brengen.

Mevrouw THELISSEN: Dank aan de wethouder voor zijn antwoord. Ik begrijp dat onze motie goed uitgevoerd kan worden.

Mevrouw SCHULTS: De VVD heeft het belang van Flik-Flak hoog maar de VVD wil inzicht in hoe het zo ver heeft kunnen komen. De gemeente heeft een bouwvergunning afgegeven terwijl ze wist dat de financiering niet rond was. Daar hebben we onze bedenkingen en vragen over. We dringen erop aan dat u met goede alternatieven komt zodat Flik-Flak niet in de kou blijft staan.

Mevrouw VISSCHER: Ik heb van Flik-Flak begrepen dat aan het eind van deze maand echt problemen ontstaan. Wellicht is afwachten tot de begroting en dan kijken of €500.000 beschikbaar moet worden gesteld te laat. Hoe moet het in de tussentijd?

De heer R. SCHOUTEN: Er wordt gesproken over een tekort van €500.000 maar de €1,5 miljoen die werd verwacht van het rijk is €0,5 miljoen geworden. We zijn toch afhankelijk van de provincie. De wethouder heeft er iets over gezegd maar kan hij daar wat meer over zeggen? Wat betreft het tijdpad naar de begroting in november a.s., de oplevering van de nieuwbouwhal moet in januari 2008 plaatsvinden, is dat wel in overeenstemming met elkaar te krijgen?

De heer VAN DE KRABBEN: De wethouder zei: dan zullen we in de begroting die in november a.s. wordt behandeld een oplossing vinden. Ik vertaal dat naar wanneer het voor die tijd niet wordt opgelost het college met een oplossing voor die €500.000 komt, heb ik dat goed begrepen? Dat is toch een verwachtingspatroon waar derden iets uit mogen afleiden.

Wethouder WETERINGS: Om bij de laatste vraag te beginnen, dat heeft u goed begrepen. Over hoe het ervoor staat bij de provincie kan worden gezegd dat het bij de provincie is gesondeerd. In beginsel is daarop betrekkelijk welwillend gereageerd. Ik kan natuurlijk niet vooruitlopen op de besluitvorming binnen Gedeputeerde Staten maar ik heb er goede hoop op. De lijn hierover met de gedeputeerde wordt stevig opgehouden. Ik zou het niet zeggen als ik de indruk had dat men ons verzoek onmiddellijk naar het rijk der fabelen had verwezen. Ik verwacht kort na september uitsluitel.

Gevraagd is of het niet te laat is als met het fourneren van het krediet wordt gewacht tot de begroting. Ik kan er nog weinig over zeggen, maar er zijn partijen die hebben aangeboden de financiële spankracht van Flik-Flak op te rekken tot het moment dat het bedrag van €500.000 vrijvalt, zodat rekeningen kunnen worden betaald. Het is ook denkbaar dat wij als college kijken of we daarin kunnen voorzien.

De vraag van de VVD over de bouwvergunning. Toen de raad het krediet voor de bouw van de Flik-Flakhal heeft vastgesteld, is in de subsidievoorwaarde opgenomen dat in beginsel voor €3,9 miljoen een turnklare hal moest worden gebouwd. We hebben gezegd dat als het niet lukt om voor de oplevering van het gebouw de ontbrekende middelen bij elkaar te krijgen Flik-Flak de bouw verstandig moet faseren, een aantal luxe voorzieningen moet zodanig worden gefaseerd dat de turners er toch terecht kunnen. Dat is niet helemaal goed gelukt. Voor een belangrijk deel speelt daarin mee dat we erg lang hebben moeten wachten op uitsluitel van de staatssecretaris voor het ontbrekende geld. Op enig moment kom je in een fase van het bouwproces, dat lastig gezegd kan worden dat op zodanige wijze gefaseerd moet worden dat een deel van het gebouw niet wordt afgemaakt. Zwart-wit gezegd kan de hal nu wel worden afgemaakt, maar niet worden ingericht. Dat noopt het college tot bewegen zodat Flik-Flak via anderen nog dat laatste zetje kan worden gegeven. Dat blijf ik proberen, dan wel door het college of de raad zelf.

De PvdA heeft de volgende vragen over het accountantsonderzoek naar de financiële en organisatorische situatie bij de Talent Factory:

1. Is het accountantsonderzoek inmiddels afgerond? Zo nee, waarom niet?
2. Zo ja, is er inmiddels een rapport en zijn de resultaten bekend?
3. Wanneer worden het rapport en de onderzoeksresultaten aan de gemeenteraad ter beschikking gesteld?

Wethouder EIGEMAN: Ik had u hierover vorige week willen informeren maar iedere keer is het moment aanstaande dat het onderzoek verschijnt en dan kan nog een stapje verder worden gezet. Inmiddels kan worden gezegd dat het college op 18 september a.s. de uitkomsten van het onderzoek weegt. Kort daarop zal ik u daarvan in kennis stellen. Er wordt een accountantsonderzoek gevraagd, het is een forensisch onderzoek uitgevoerd door een accountantsbureau.

Mevrouw VISSCHER: Ik had begrepen dat de raad het rapport zou krijgen. Ik hoor van u dat het college het eerst gaat wegen. Ik begrijp dat het rapport er al is en zie geen reden waarom wij dat nu niet zouden kunnen krijgen.

Wethouder EIGEMAN: Het rapport is er nog niet. Het college heeft opdracht gegeven voor een onderzoek en ik hecht eraan, ook vanwege de zorgvuldigheid, om als college te wegen wat het betekent en op basis daarvan te kijken hoe wij u daarover informeren en met welke informatie.

De PvdA heeft vragen over het verkeersbesluit en de handhaving daarvan op de Empelsedijk:

1. Welke afspraken heeft het college met de politie gemaakt over de handhaving van het verkeersbesluit?
2. Hoe ziet het college erop toe dat deze afspraken worden nagekomen en wat heeft het college daaraan gedaan?
3. Welke maatregelen neemt het college om de naleving van het verkeersbesluit op korte termijn te verbeteren?
4. Op welke wijze denkt het college de doelstelling van een aantrekkelijke, veilige, recreatieve en verkeersluwe functie van de dijk blijvend zeker te stellen?

Wethouder EIGEMAN: Om met de laatste vraag te beginnen, dat is de meest politieke vraag. Door het verkeersbesluit uit te voeren en een jaar lang te bezien hoe dat gaat. Als dat niet bevredigend is zal daarna worden gekeken wat aan aanvullende maatregelen nodig is.

De afspraken die zijn gemaakt vallen binnen het reguliere handavingsregiem, in de taakuren, want de politie en andere handhavers hebben meer te doen dan alleen op de Empelsedijk te staan. Vervolgens wordt erop gelet dat er op die locatie een handhavende taak is en daar zal worden gehandhaafd maar dat is niet constant. Het past binnen het pakket en er wordt nadrukkelijk rekening mee gehouden. Op drie verschillende manieren wordt erop toegezien dat er daadwerkelijk wordt gehandhaafd. Er is toegezegd dat binnen de evaluatie de ervaringen van bewoners, dus ook van de bestuursraad, worden meegenomen en meegewogen. Dat is niet strikt handhaven maar wel in het kader van de afspraken die we met u hebben gemaakt: gedurende een jaar ervaringen horen en er ook iets mee doen. Verder vinden er op gezette tijden metingen plaats om objectief vast te stellen hoeveel autovervoerbewegingen er zijn. Deze gegevens kunnen worden gebruikt in het kader van de evaluatie. Voorts vindt eens in het kwartaal overleg met de handhavers plaats. Een bepaalde ontwikkeling kan dan worden besproken en bekeken kan worden of die betekenis heeft voor de inzet. Op die manier kan sturing worden gegeven binnen de handavingsuren.

De heer PIETERS: Ik begrijp dat u binnen het reguliere regiem de maatregelen van kracht heeft laten worden. U weet dat de Empelsedijk politiek een zeer beladen onderwerp is. Het verkeersbesluit verdient een duidelijker handavingsbeleid dan alleen het reguliere beleid. Dat blijkt ook wel want 120 tot 190 automobilisten rijden daar op uren dat het niet kan. Ik ben benieuwd na die paar maanden wat uw inzet in het overleg met de handhavers is om het handavingsgedrag daar te verbeteren. Is dat ook uw inzet of wacht u toch nog drie maanden af?

De heer VAN DER TOL: De wethouder heeft in zijn beantwoording gesproken over metingen op gezette tijden. Kan dat nader worden gepreciseerd?

Wethouder EIGEMAN: Dat laatste kan ik niet en hoef ik niet want dat is volgens mij een technische vraag, maar ik zal zorgen dat u daarop het antwoord krijgt. Het antwoord op de vraag of op de Empelsedijk strikter wordt gehandhaafd dan in andere situaties is nee. Wat we wel doen, dat hoort bij het reguliere handavingsregiem, is in de beginfase maar ook als het enige tijd loopt, adequaat en alert kijken wat er gebeurt en optreden tegen overtredingen. Het behoort bij het reguliere regiem, het behoorde niet tot het pakket van afspraken tussen college en raad dat op de Empelsedijk extra wordt gehandhaafd. Volgens mij is dat ook goed omdat we dat wel eens een keer doen maar dan gaat het over de Oranje Nassaulaan en dat is toch van

een andere orde in de prioriteitstelling dan waar we het hier over hebben, hoe belangrijk het ook is om van dit gebied vooral een rustig en recreatief gebied te maken.

2. Vaststelling agenda van de raadsvergadering

De VOORZITTER: Ik heb een motie vreemd aan de orde van de dag die ik nu direct zou willen indienen. Het is niet gebruikelijk dat in deze raad ambtenaren in het zonnetje worden gezet maar vandaag wil ik daarop een uitzondering maken want het deze week 25 jaar geleden dat onze Jan de With belast is met de ondersteuning van uw raad, om precies te zijn 7 september a.s. Mogen we jou, ik namens de raad, bedanken voor je inzet, je betrokkenheid, je loyaliteit en ook je vriendschap al die jaren. Je bent een spin in het web, in die stroom van stukken, die kruiwagens die hier elke maand worden binnengereden maar je bent ook voor velen een vraagbaak geweest in de afgelopen 25 jaar en daar zijn we je zeer erkentelijk voor.

De heer MARCELIS: Een voorstel van orde. Zou de SP de motie van Flik-Flak gelet op de duidelijke antwoorden van de portefeuillehouder kunnen intrekken?

Mevrouw VISSCHER: Dat was ik net van plan. Bij deze is de motie Flik-Flak ingetrokken.

De heer VAN DER KRABEN: Bosch Belang heeft een motie vreemd aan de orde van de dag en deze gaat over het Brabantse volkslied.

Mevrouw KATOEN: PvdA, CDA en GroenLinks willen een motie vreemd aan de orde van de dag indienen over D'n Mengelmoes.

De heer MASSELINK: Stadspartij Knillis en Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen hebben een motie vreemd aan de orde van de dag voorgelegd over een nieuw Puthuis en Mariakapelletje op de markt.

De VOORZITTER: De motie over het Puthuis en Mariakapelletje krijgt nummer 16, de motie over D'n Mengelmoes nummer 17 en de motie over het Brabantse volkslied nummer 18.

De agenda wordt aldus vastgesteld.

3. Goedkeuring notulen van de openbare vergadering van de gemeenteraad d.d. 26 en 27 juni 2007

De notulen van 26 en 27 juni 2007 worden zonder wijzigingen vastgesteld.

4. Ingekomen stukken en mededelingen

Mevrouw KATOEN: Het betreft de raadsinformatiebrief over Wachal. De PvdA heeft verzoekt de raad om dit onderwerp op de agenda van de commissie MO te plaatsen.

De lijst met overige ingekomen stukken wordt ongewijzigd vastgesteld.

6. Vaststelling bestemmingsplan 'Graafsewijk-Aawijk'

7. Vaststelling voorbereidingsbesluit locatie Pastoor Coolenstraat

De heer VAN BUSSEL: Tekent hierbij aan dat hij geacht wordt niet aan de stemming te hebben deelgenomen.

8. Vaststelling voorbereidingsbesluit voor de locatie Jan Heijmanslaan 50 te Rosmalen

9. Wijziging van de programmabegroting voor het dienstjaar 2007

11. Vaststelling beleid 0- tot 13-jarigen; onderdeel voorschoolse voorzieningen

12. Volledige verzelfstandiging Openbaar Basisonderwijs 's-Hertogenbosch

15. Vaststelling fractiebedragen 2006-2007

Zonder verdere beraadslagingen en zonder hoofdelijke stemming besluit de raad in overeenstemming met de bovengenoemde voorstellen van burgemeester en wethouders.

5. Instemming met wijziging op onderdelen van de Centrumvisie Rosmalen

Eerste termijn

De heer PIETERS: De PvdA-fractie is blij dat het nu zo ver is dat er een samenwerkingsovereenkomst ligt. Het is jammer dat er een aantal elementen in zit die een wijziging betekenen. Het is goed dat het college daarmee terugkomt. De wijzigingen betreffen vooral het niet doorgaan van de verplaatsing van de Aldi. Die wijziging heeft consequenties voor het plan. De fractie heeft gekeken wat die consequenties zijn en heeft afgewogen of de consequenties aanleiding zijn om het standpunt over het plan Centrumvisie Rosmalen te wijzigen. Dat is uitdrukkelijk niet het geval. Een van de elementen waar we extra op hebben gelet is het winkelopervlak. Het college heeft in de commissie toegezegd met een geactualiseerd Distributie Planologisch Onderzoek (DPO) te komen, over het benodigde aantal vierkante meters en hoe de verdeling eruit moet zien. We tekenen daarbij aan dat het, in onze opinie, uitermate belangrijk is dat in het Centrumplan-Zuid een voorziening komt, een zogenaamde 'food'. In het algemeen zijn dat de trekkers van zo'n centrumplan. Mocht dat 'food' er niet komen dan zou het plan wel eens onder druk kunnen komen te staan. We hopen dat het college daar zijn best voor doet.

Het tweede punt waarnaar scherp is gekeken, is parkeren en de tarieven. De tarieven, genoemd in 2004, zijn geïndexeerd. Daarover is al een besluit genomen. In de samenwerkingsovereenkomst staat dat ook zo aangegeven, dus dat ziet er goed uit. Ook over het woningbouwprogramma is al eerder iets besloten. Sociale woningbouw 20%, daar zijn we zeer tevreden mee. Middelduur is wat karig, dat zou 30% moeten zijn maar is 20% en duur is 60% terwijl het eigenlijk 50% zou moeten zijn. Ook daarover is eerder besloten. Wij hebben dat goedgevonden en zien nu geen aanleiding om daarop terug te komen in verband met de wijzigingen wat betreft Aldi.

Over het groen staat ook het nodige in de samenwerkingsovereenkomst. Het groen dat moet worden beschermd, wordt beschermd. Het groen dat wordt gekapt, wordt gecompenseerd. De samenwerkingsovereenkomst spreekt ook van een verscherpt toezicht op de uitvoering en het onderhoud van de beschermde maatregelen van het groen, dat vinden we belangrijk.

Ook is goed gekeken naar de ontbindende voorwaarden want het is toch een plan met risico's. Ik zou van de wethouder nog wel eens willen horen wat hij denkt dat de risico's zijn en of het niet zo kan zijn dat als de ontwikkelingen in de markt wat tegenzitten de gemeente met een flinke claim komt te zitten.

Het is een goed plan en we vragen aan het college in de verdere ontwikkeling aandacht te vestigen op de samenhang tussen het noord- en zuiddeel van het plan, met name de inpassing van de aansluiting van het Sanidrome. Wat betreft de ontwikkeling met betrekking tot het pand 69 zijn geluiden dat er een monumentale status gaat komen. We zijn benieuwd of u dat goed volgt. De verkeersafwikkeling, we vragen u om te kijken of deze niet moet worden geactualiseerd zodat we bij de besluitvorming van het bestemmingsplan over actuele inzichten beschikken.

Mevrouw VAN DE KORPUT: De VVD kan instemmen met de wijzigingsvisie Centrum Rosmalen. Rosmalen heeft lang genoeg gewacht en verdient een goed winkelhart. We willen nogmaals een viertal punten aanscherpen die moeten worden meegenomen bij de uitwerking van het voorontwerpbestemmingsplan. 1. Het dorpse karakter moet blijven behouden. 2. De economische haalbaarheid van het plan zal moeten blijken uit het DPO en de herijking van de nota Detailhandel 2006-2010. 3. De wethouder heeft toegezegd dat bij het ontwerpbestemmingsplan ook de parkeerbalans tegen het licht zal worden gehouden in verband met het wegvallen van de 150 parkeerplaatsen van het Alditerrein. 4. De VVD verzoekt het college om bij de uitwerking van het voorontwerpbestemmingsplan rekening te houden met Dorpsstraat 69. Dit zou kunnen in de vorm van een tweede variant waarbij Dorpsstraat 69 behouden blijft. Ook zouden de financiële consequenties in beeld moeten worden gebracht zodat we een goede afweging kunnen maken bij het voorontwerpbestemmingsplan. We moeten ervoor waken dat er geen onomkeerbare beslissingen worden genomen.

De heer VAN OLDEN: Het CDA is het eens met het voorstel. Van belang is dat wordt vastgehouden aan de Centrumvisie 2003. Het is heel belangrijk dat Rosmalen een stadscentrumontwikkeling krijgt. Het is binnenkort een verzorgingsgebied van ruim 50.000 inwoners, daar past een stadskerncentrum bij. Door de

wethouder is ook aangegeven dat het DPO geactualiseerd gaat worden, daar zullen wij kritisch naar kijken. De heer Pieters heeft uitvoerig naar de ontwikkelingsovereenkomst gekeken en daar sluiten wij ons bij aan. We hopen op een spoedige realisatie, zij het op termijn met enige vertraging vanwege de private belemmingen van het plan Soeters, en hopen dat het zo spoedig mogelijk gaat plaatsvinden.

De heer VUGS: De fractie van de SP is tegen dit raadsvoorstel omdat ook dit voorstel de afbraak van het schitterende pand Dorpsstraat 69 mogelijk gaat maken. Voorts is de fractie van mening dat het draagvlak ontbreekt om de nieuwe bijna 10.000 m² detailhandeloppervlak te vullen omdat belangrijke partijen zoals de Aldi en Jumbo niet aan deze verhuizing meerwerken. De Jumbo omvat ruim 1300 m² die niet in het nieuwe centrum komen. De SP denkt dat een nieuw DPO haar stelling zal onderschrijven. De SP-fractie is niet tegen het opwaarderen van het centrum van Rosmalen. Punten die aangepakt dienen te worden zijn de garage Pennings en de PTT-vestiging terwijl de omgeving van de Spar om aandacht vraagt maar het grootschalige waarvan deze visie uitgaat, onderschrijven wij niet. Vandaar dat bij de ontwikkeling van een ontwerpbestemmingsplan, het liefst op basis van een andere visie, er een DPO met randvoorwaarden dient te zijn. Dit DPO zal nieuw zicht geven op de zaken die noodzakelijk zijn voor het ontwikkelen van het centrum.

De heer VAN DOREMALEN: In het voorstel en zeker in de discussie met de wethouder is aangekondigd dat er een nieuw DPO komt. Waarom stelt dat u niet gerust? U zegt zelf: het centrum van Rosmalen heeft een versterking nodig. Daarvoor moeten extra vierkante meters worden toegevoegd, daarvoor moet parkeerruimte worden toegevoegd, dat is de visie, dat deelt u en vervolgens zegt u: maar we zijn toch tegen het voorstel. Ik kan dat niet met elkaar rijmen.

De heer VUGS: Dat komt omdat dit plan Dorpsstraat 69 niet behoudt. We hebben zelfs overwogen hierover een motie in te dienen maar dat zullen we niet doen omdat dit plan uitgaat van sloop van dat pand. Je kunt wel tegen een stukje van het plan zijn maar je bent of voor of tegen.

De heer VAN DOREMALEN: Ik hoor u zeggen: ik ben voor een versterking van het centrum.

De heer VUGS: Dat klopt behalve op het punt van Dorpsstraat 69, volgens mij zit daar het hart van het nieuwe centrum. Als je voor bent, ben je ook voor sloop en we zijn tegen sloop van dit pand en dus tegen het plan.

De heer VAN DOREMALEN: De fractie is voor versterking van het centrum, voor uitbreiding van het aantal vierkante meters, voor een parkeergarage daar waardoor het voor het gebied ten oosten van de A2 een aantrekkelijk centrum wordt. We vinden het jammer dat het zo lang heeft geduurd en hopen dat het vandaag met het goedkeuren van de wijzigingen in de visie op stoom komt. We zijn natuurlijk erg afhankelijk van investeerders die daar grond hebben maar ik hoop dat het nu echt van de grond komt. Mijn fractie heeft een amendement voorbereid dat beoogt het vaststellen van de visie en het sluiten van een contract heel duidelijk van elkaar los te koppelen en de verwijzing die nu nog in het dictum zit te schrappen. Dat was een toezegging van de wethouder, op de een of andere manier is deze niet gerealiseerd in het gewijzigde voorstel.

De tekst van het amendement luidt als volgt:

"De raad van de gemeente 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 4 september 2007;

overwegende dat:

- het voorliggende voorstel een bijstelling is van kaders die in 2003 door de raad zijn vastgesteld in de Centrumvisie Rosmalen;
- het aangaan van de samenwerkingsovereenkomst de bevoegdheid van het college betreft;
- een verwijzing in het dictum naar deze samenwerkingsovereenkomst daarom niet in de rede ligt;
- tijdens de vergadering van de commissie ROB dit aan de orde is gesteld en de portefeuillehouder heeft toegezegd het dictum op dit punt aan te passen;

constaterend dat:

het door het college aangepaste dictum niet conform de genoemde toezegging van de portefeuillehouder is gewijzigd;

wijzig het besluit door:

- de zinsnede "in de samenwerkingsovereenkomst tussen Forum Rosmalen, De Kleine Meierij en de gemeente opgenomen" te schrappen."

De heer A. SCHOUTEN: Ik spreek mede namens de collega's van Bosch Belang. Ons wordt gevraagd in te stemmen met een afwijking van de structuurvisie waarvan de Centrumvisie een onderdeel uitmaakt. Als basis voor de invulling van het centrum ligt het plan Soeters. Rosmalens Belang staat nog steeds achter de uitgangspunten van dit plan. Ik wil een aantal punten accentueren waaraan wij nadrukkelijk hechten. Het dorpse karakter moet zo veel mogelijk worden gehandhaafd, de winkelacht moet intact blijven, het centrum moet goed bereikbaar zijn en er moet een verantwoorde parkeerbalans komen, daarbij denk ik ook aan het verdwijnen van de parkeergarage bij de Aldi. Laten we verder hopen dat we komen tot een snelle realisatie van het Rosmalens centrum. Daarnaast vragen we ook aandacht voor de samenhang tussen plan Noord en plan Zuid. De wethouder heeft in de commissie ROB duidelijk aangegeven zich te houden aan de uitgangspunten van plan Soeters en zo spoedig mogelijk te komen met een nieuw DPO, in ieder geval voordat het ontwerpbestemmingsplan ter visie wordt gelegd. We hebben alle vertrouwen in dit college en in deze wethouder en vertrouwen erop dat verdere vertraging van het plan wordt voorkomen.

De heer KAGIE: Voert mede namens Stadspartij Knillis het woord. Het wil maar niet lukken met de herontwikkeling van het centrum van Rosmalen, preciezer het Centrum-Zuid, plan Soeters, en de PTT-Aldilocatie. Terwijl de urgentie van herontwikkeling zo groot is. Over versterking van het centrum van Rosmalen is iedereen het eens. Al vijftien jaar wordt over deze plannen gesproken. Hoe dicht zitten we nu op realisering? Verbazingwekkend is het wel dat het zo lang duurt want bij bepaald niet eenvoudige herontwikkelingsopgaven, bijvoorbeeld het Paleiskwartier, worden in samenwerking met projectontwikkelaars wel slagen gemaakt. Als het bij andere vraagstukken wel lukt er vaart in te houden vraag je je af wat het is dat het hier zo sloom laat gaan ofwel er geen enkele progressie is. Het kan niet anders dan dat in werkelijkheid niet in deze plannen wordt geloofd.

De heer PIETERS: De heer Kagie vraagt naar de bekende weg. Eerder is met de wethouder besproken waarom het allemaal zo lang duurt. Een halfjaar geleden is daarop uitvoerig antwoord gegeven. De wethouder heeft uitgelegd dat partijen die moeten samenwerken moeite hadden om elkaar daarin te vinden. Bent u dat alweer vergeten?

De heer KAGIE: Nee, maar ik denk dat bij dit type opgaven partijen elkaar moeten vinden. De vraag is in hoeverre de gemeente er werkelijk geloof in heeft om de partijen te brengen tot het doen van zaken. Hobbels kom je bij deze processen tegen maar ik stel vast, het is de moeite waard die procesgang een keer tegen het licht te houden, dat vijftien jaar lang is bij een zaak waar de gemeenteraad nagenoeg in meerderheid ja tegen heeft gezegd. De gemeente is op moeilijker plekken tot meer in staat gebleken. Bij de Centrumvisie is een van de obstakels dat de gemeente elke keer reageert op projectontwikkelaars, reageert op de vierkante meters meer of minder die projectontwikkelaars kopen. Heel treffend is dat we het hadden over de PTT-Aldilocatie. Het oude postkantoor staat al bijna twintig jaar leeg en het Centrum-Zuid-verhaal zijn twee zaken die tot herontwikkeling zouden worden gebracht. Als enkele weken terug wordt vastgesteld dat de Aldi en Spar niet verhuizen naar Centrum-Zuid, een van de belangrijke dragers van Centrum-Zuid in de foodsector, is dat een belangrijke streep door de rekening. Wat dan nu te doen? De fractie is van mening dat bij de PTT-Aldilocatie moet worden gekozen voor de oplossing beperkte herontwikkeling want de Aldi blijft zitten waar ze zit die krijg je de komende jaren niet meer weg. Laten we de praktische oplossing nemen en de rand van het gebied bij de Venstraat bebouwen in de sfeer van Rosmalen dat het huidige bestemmingsplan toelaat, laten we Aldi wat meer ruimte bieden en laten we het postkantoor slopen en meer ruimte bieden aan parkeren want dat is een van de knelpunten. Dan wat betreft het Centrumplan-Zuid. Er wordt voorgesteld gewoon door te gaan ondanks het wegvallen van de potentiële dragers, 9600 m² winkelvloeroppervlak boven de 11.000 m² die het Rosmalense kent. De vraag is wat de hardheid is van 9600 m². Is dat realistisch? Er komt een actualisering van de Detailhandelnota en de wethouder heeft dat al in het raadsvoorstel laten opnemen. Dat wordt een belangrijke toets of dit reeel is. Daarbij moet worden bedacht, dat zal ook in de Detailhandelnota aan de orde komen, of de Groote Wielen met 3000 m² wel voldoende wordt bediend.

De heer PIETERS: Ik bespeur toch een verandering, u zegt dat veel meer naar de Groote Wielen zou moeten. We hebben de Detailhandelnota besproken, daarover is een besluit genomen en deze voorziet in een zeker winkelloppervlak in de Groote Wielen. Is het niet zorgen voor vertraging in het Centrumplan Rosmalen als u deze beweging maakt want de ontwikkelaar gaat uit van een aantal zekerheden en een daarvan is de Detailhandelnota die is vastgesteld. U loopt het risico wel wat aan uw broek te krijgen als u nu in een keer een ander besluit gaat nemen over de Groote Wielen.

De heer Kagie: We nemen geen enkel ander besluit. De opmerking over de Groote Wielen met 3000 m² gaat over de vraag of dat wel voldoende is voor een wijk in ontwikkeling, je moet ook tien jaar verder kijken. In dezelfde nota Detailhandel staat over de Groote Wielen: realisatie na 2010.

De heer PIETERS: Dat klopt maar u wekt de suggestie dat u eigenlijk vierkante meters uit het Centrumplan wilt weghalen ten behoeve van de Groote Wielen. Dat is niet zo verstandig.

De heer KAGIE: Het zou dienstig zijn om te bezien of de 3000 m² waarmee de Groote Wielen nu in de nota Detailhandel is bedacht in 2010 voldoende zijn. Wij zijn van mening dat moet worden voorkomen dat de Groote Wielen op slot wordt gezet.

Wat betreft het plan Soeters dezelfde opvatting al drie jaar geleden. Stedenbouwkundig te massief, een stedelijke ingreep zet de kom van Rosmalen in de schaduw. We zijn voor versterking van de Dorpsstraat en van de winkelvoorzieningen. De bibliotheekaccommodatie komt dadelijk vrij, detailhandel daar kan een nieuwe trekker zijn.

Terecht heeft de heer Van Doremalen van GroenLinks aangegeven dat een amendering onder deel 1 wordt aangebracht want de partijen hebben met het besluit niets van doen. Wij willen het volgende amendement indienen, daarmee onderstrepend wat de heer Pieters en anderen hebben gezegd.

"De raad van de gemeente 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 4 september 2007;

constaterende:

het voorstel van burgemeester en wethouders d.d. 22 mei 2007;

overwegende:

de gemeentewet:

wijzig het besluit door toe te voegen:

als lid 2: indien en voor zover de nieuwe detailhandel leidt tot een verhoging dan wel verlaging van het metrage detailhandel wordt het aantal vierkante meters binnen Plangebied Centrum-Zuid dienovereenkomstig bijgesteld."

De heer KAGIE: In de stukken van de gemeente wordt alleen gesproken van een verhoging van het aantal vierkante meters detailhandel maar uit de Detailhandelnota zou kunnen blijken dat een verlaging is gewenst.

De heer VAN DOREMALEN: Ik heb ook de samenwerkingsovereenkomst gelezen en precies deze formulering staat daarin. Deze staat misschien niet in het besluit maar ik denk dat het college hiertegen direct ja zegt. Ik denk dat het ook de intentie is geweest van de discussie om dit uit te spreken. Volgens mij heeft u het punt al binnen.

Reactie van het college

Wethouder SNIJDERS: Ik geloof dat ook ik de heer Kagie het geloof niet kan schenken maar ik kan wel getuigen van mijn eigen geloof en van het geloof van de marktpartijen dat het gaat lukken om het centrum van Rosmalen te ontwikkelen. In de loop van het proces ben ik daarvan overtuigd geraakt. Ik heb u toegezegd dat bij het ter visie leggen van het ontwerpbestemmingsplan wij ook een herijking van het DPO Rosmalen zullen toevoegen, wij een nieuwe parkeerbalans zullen maken en zullen aangeven hoe en waar wij het verlies aan groen zullen compenseren. Ook zal de samenhang tussen het gebied Aldi en Spar en vervolgens Centrumplan-Zuid verder worden onderzocht en in beeld gebracht. Nadrukkelijk zal worden gekeken hoe de inpassing het best kan plaatsvinden. In de commissie heb ik al aangegeven dat het weliswaar een plan is met een stevige schaal maar dat het een verschillende architectuur zal hebben en geprobeerd zal worden de dorpse structuur te handhaven, deze zal zelfs een beetje worden geaccentueerd door het invoegen van twee straten.

De opmerking over food. Het is de bedoeling dat als het plan is gerealiseerd Super de Boer verhuist naar het Centrumplan-Zuid. In die zin zal daar de aanwezigheid van een foodwinkel zijn gegarandeerd. Ook is er discussie dat de HEMA zal verhuizen naar de locatie van Super de Boer maar daarover moet ik wat terughoudender zijn.

Als partij is uitvoerig gesproken over de samenwerkingsovereenkomst, dat is een van de redenen dat het wat langer heeft geduurd. Ik denk dat het risico voor de gemeente op een heel keurige manier is afgedekt, ook in het worstcasescenario als het project wat minder zou gaan dan we hopen.

In de commissie is over villa 69 gesproken. Bij het ter visie leggen en het ter inspraak brengen van het ontwerpbestemmingsplan heeft de wijkraad Centrum-Rosmalen-Hondsberg aangegeven dat men graag de

waardstelling van villa 69 onderzocht wilde zien. Dit signaal uit de samenleving is opgepakt en er is overleg geweest met de Welstands- en monumentencommissie. Die geeft aan dat zij dat voor een alleenstaand pand niet kan doen maar wil dat wel doen in relatie met andere panden in Rosmalen en Den Bosch. Dat heeft er toe geleid dat dit pand is toegevoegd aan een groslijst van 800 panden die mogelijk in aanmerking komen voor de status van gemeentelijk monument. Van die 800 panden zullen er circa 250 als monument worden aangemerkt. Dat traject loopt en de hoop is dat daarover in november a.s. duidelijkheid kan worden gegeven gelijktijdig met het in december a.s. in procedure brengen van het ontwerpbestemmingsplan.

De heer VUGS: Begrijp ik goed dat als het pand wordt aangewezen als monument het dan blijft staan?

Wethouder SNIJDERS: In dat geval moet er een afweging plaatsvinden maar ik loop op geen enkele manier vooruit op de uitkomst van die procedure.

De heer VUGS: Het is toch vreemd dat het nu moet verdwijnen maar als het een monument wordt, wordt het behouden; dan kun je het beter nu behouden.

Wethouder SNIJDERS: Ik heb uitsluitend gesproken over de zorgvuldige procedure die leidt tot een advies en een standpunt van de Welstands- en monumentencommissie. Het verzoek van de wijkraad als inspraakreactie is gehonoreerd. Het is aan de monumentencommissie voorgelegd en de gemeente wacht af wat de commissie gaat zeggen. Als de monumentencommissie dit pand aanwijst als een gemeentelijk monument gaat het college opnieuw afwegen of men het pand zal behouden of slopen want de Monumentenwet biedt altijd mogelijkheden om gemeente- en rijksmonumenten te slopen. Ik heb er geen behoefte aan om op die afweging vooruit te lopen. In de richting van de VVD wil ik zeggen dat het plan Soeters een integraal plan is. In deze fase kunnen we de villa niet gaan integreren in het plan Soeters. De integraliteit van het plan Soeters maakt het lastig daarnaast nog een ander plan te ontwikkelen.

Het amendement van GroenLinks is terecht. Er is door mij een toezegging gedaan die onvoldoende is vertaald in het dictum van het raadsvoorstel. Excuses in de richting van GroenLinks voor deze kleine slordigheid. Voor wat betreft het amendement van Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen wachten wij het DPO af en zullen dan kijken hoe met het aantal vierkante meters winkeloppervlak wordt omgegaan.

De heer KAGIE: Het amendement laat open of de aanpassing voor wat betreft het winkelvloeroppervlak naar beneden wordt gedaan of naar boven. De tekst is een reactie op een onderdeel uit de samenwerkingsovereenkomst en daar staat: 'partijen zijn ermee bekend dat in het eerste kwartaal van 2008 een herijking van de nota Detailhandel 2006-2010 plaatsvindt. Indien en voor zover de nieuwe detailhandelsnota leidt tot een verhoging van de metrage detailhandel wordt de metrage horeca en dienstverlening overeenkomstig verlaagd.' In de samenwerkingsovereenkomst wordt niet uitgegaan van de mogelijkheid van een noodzakelijke verlaging.

Wethouder SNIJDERS: Als u het zo bedoelt, er staat Detailhandelsnota maar wij bedoelen een herijking van het DPO, dan kunnen wij met het amendement akkoord gaan.

Tweede termijn

De heer PIETERS: Wethouder u heeft kennisgenomen van het alternatief van Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen. U kent de ontwikkelaars, wat ziet u aan verleidingen in het plan van Leefbaar om de ontwikkelaars over de streep te trekken voor het plan van Leefbaar?

Wethouder SNIJDERS: Ik denk, dat wanneer we in zee gaan met het plan van Leefbaar, dat in strijd is met de raadsuitspraken om van Rosmalen een stadsdeelcentrum te maken met een verzorgingsgebied van 40.000 inwoners zoals is vastgelegd in het Centrumplan en de Detailhandelsnota. Je bent dan in strijd met door de raad vastgesteld beleid en stevig in strijd met de samenwerkingsovereenkomst. Je bent onbetrouwbaar en ik verwacht een stevige schadeclaim.

De heer KAGIE: Ik sluit niet uit dat het haaks staat op eerdere besluiten en dat je als onbetrouwbaar en onzorgvuldig wordt gezien maar hier is aan de orde een fundamentele streep door de rekening omdat de Aldi en de Spar niet verhuizen naar Centrum-Zuid. Dat is voor ons het punt geweest dat er moet worden geschakeld. Overigens zie ik graag uw studie over de herontwikkeling van de PTT-locatie en het alternatief dat wij hebben aangedragen.

Wethouder SNIJDERS: Die zit in het ontwerpbestemmingsplan. Als je langdurig met een partij onderhandelt en partijen een jaar lang onder druk zet, je komt met een resultaat en je zegt dan het moet toch weer anders zullen partijen zich afvragen hoe betrouwbaar je bent en vragen hoezeer naar hun belangen wordt gekeken.

De heer KAGIE: Is het ondenkbaar voor u dat er op een gegeven moment moet worden geschakeld naar de werkelijkheid van de beperkte mogelijkheden?

Wethouder SNIJDERS: Het feit dat Aldi niet aan te kopen was, zit al in de samenwerkingsovereenkomst, dat is een van de redenen dat het zo lang heeft geduurd.

De heer PIETERS: Ik wil van de heer Kagie antwoord op mijn vraag. Wat zit er aan verleiding in de plannen van Leefbaar om de ontwikkelaars mee te krijgen?

De heer KAGIE: Wat betreft de PTT-Aldilocatie moet op dit moment opnieuw worden begonnen. Dan moeten we heel praktisch zijn, wat is op korte termijn haalbaar binnen het bestaande bestemmingsplan. Wat betreft plan Soeters zeggen wij: de aanslag die daar aan de orde is, is niet de onze, dat zeiden we drie, vier jaar geleden. Daar wensen we de projectontwikkelaars helemaal niet te verleiden. Als het gaat om versterking van het winkelcentrum Rosmalen zeggen we: pak de kans om bij de bibliotheek een nieuwe trekker in de detailhandelsfeer onder te brengen en je hebt daar weer een verrijking van de voorzieningen.

De heer PIETERS: Ik vind het toch een beetje demagogisch als ik de heer Kagie in Rosmalen hoor vertellen dat alle rotte plekken in de Dorpsstraat ook even worden aangepakt. Het toeval wil dat het vooral de locaties van ontwikkelaars betreft.

De heer VUGS: U weet toch ook dat er al 25 jaar niets aan gebeurt. Het alternatief dat de heer Kagie aandraagt vind ik helemaal niet zo erg.

De heer PIETERS: Ik wil graag weten hoe kansrijk dat is.

De heer VUGS: De plannen van de projectontwikkelaar liggen ook 25 jaar stil.

Het amendement van de fractie van GroenLinks wordt met algemene stemmen aangenomen.

Het amendement van de fractie van Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen en Stadspartij Knillis wordt aangenomen.

De leden Van Heijningen, Wagemakers, Van Olden en Thelissen-Jansen worden geacht tegen dit amendement te hebben gestemd.

De VOORZITTER: We hebben dus een gewijzigd besluit op twee onderdelen.

Mevrouw VAN DE KORPUT: (stemverklaring) We hebben steeds gezegd dat wij onze afweging over Dorpsstraat 69 zouden nemen tijdens het voorontwerpbestemmingsplan. We stemmen in met het plan maar hebben een voorbehoud voor wat betreft Dorpsstraat 69.

Het voorstel wordt vervolgens aangenomen.

De leden Visscher, Vugs, Pauel, Van Osch-van den Widenberg, Heijmans, Kagie, Van Doremalen-Welten en Masselink worden geacht tegen het voorstel te hebben gestemd.

10. Krediet voor de herhuisvesting Afvalstoffendienst

Eerste termijn

De heer SCHERMERS: In de commissie hebben we hierover uitvoerig gesproken. We hebben toen aanvullende informatie aan het college gevraagd, deze hebben we inmiddels ontvangen, waarvoor dank. De informatie beantwoordt onze vragen, met die beantwoording kunnen we instemmen met het voorstel.

De heer WAGEMAKERS: Het is een dossier met een rijke geschiedenis. Wat de CDA-fractie betreft had het proces van menings- en besluitvorming wel wat met transparanter in het raadsvoorstel mogen worden opgenomen. De kaderstellende rol van de raad zoals deze in het verleden is ingevuld, heeft wat ons betreft heel goed gewerkt. Met de aanvullende gegevens zijn wat ons betreft ook vele vragen opgelost en kunnen wij instemmen. Want door goed overleg en onderzoek zijn er blijkbaar voldoende zekerheden ingebouwd om ervan uit te gaan dat hier een realistisch plaatje op tafel ligt. U heeft in het raadsvoorstel uitgesproken de ambitie te hebben, ten behoeve van de afvalstoffendienst, tot een maximaal milieuverantwoord en energiezuinig gebouw te willen komen en te willen exploiteren. Daar zij wij als CDA-fractie een grote voorstander van maar als uitgangspunt zijn er blijkbaar andere kaders waaraan u wilt voldoen. Tot hoever reikt feitelijk de ambitie om het image van de afvalstoffendienst als milieurespecterende organisatie neer te zetten en welke hardheid kunt u hieraan verbinden? Daarnaast gaat het bij de milieukwaliteit niet alleen om de afvalstoffendienst wat betreft de hardware, het gebouw en dergelijke, maar dat zou ook tot uiting moeten komen in de

functies als afvalverzamelaar, afvalbewerker en afvalverwerker. Mogen we van u nu eens horen hoe innovatief u hiermee om denkt te gaan als we de nieuwe organisatie neerzetten in het nieuwe gebouw en welke stappen u hiervoor zou willen ondernemen?

Voor wat betreft het niveau, in kwantitatieve zin, van de werkgelegenheid hebben wij reeds in de commissie aangegeven dat continuïteit wat ons betreft vooropstaat, ook die met de Weenergroep.

De heer R. SCHOUTEN: In de commissievergadering ging het in feite over twee elementen: enerzijds de financiën en anderzijds de criteria ten aanzien van duurzaamheid, CO₂-reductie en luchtkwaliteit. In het voorstel wordt gesproken dat zaken binnen de financiële mogelijkheden moeten worden gerealiseerd. Aan de ene kant horen we politieke partijen zeggen: het mag nooit meer gaan kosten dan die € 11,5 miljoen. Onze fractie heeft aangegeven dat wij ook erg hechten aan de milieudoelstelling die er ligt. In de aanvullende informatie schrijft de wethouder dat de ambitie van de afvalstoffendienst verder reikt dan de basismilieukwaliteit. Daar zijn wij blij mee, zelfs trots op dat wij in deze stad dergelijke ambities hebben maar tegelijkertijd ligt daar nog steeds de beperking van de financiële mogelijkheden. Het evenwicht daarbinnen moeten we nog zoeken. Ik wil de wethouder vragen, aansluitend op het CDA, hoever deze ambitie reikt en is de wethouder bereid op het moment dat het beschreven ambitieniveau, waar wij voorstander van zijn, in gevaar dreigt te komen terug te komen naar de commissie en/of de raad en eventueel om extra te vragen.

De heer VAN SON: Mede namens de SP, Bosch Belang, Stadspartij Knillis en Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen hebben wij een motie voorbereid op het voorliggende voorstel. Ook in de commissie hebben wij al aangegeven dat dit voorstel in feite twee voorstellen herbergt. Enerzijds het kredietvoorstel, anderzijds de integratie van alle bestaande milieustations. In de commissie hebben we al aangegeven dat Rosmalens Belang voor wat betreft de kredietverstrekking er geen problemen mee heeft maar wel voor wat betreft de integratie van alle bestaande milieustations.

De VOORZITTER: Als voorzitter van de raad wil ik aangeven dat alles te allen tijde heroverwogen mag worden, maar op degene die dat doet rust wel de bewijslast dat moet worden teruggekomen op eerder genomen besluiten. Misschien is het goed dat u dat nog even uitlegt. Het gaat mij er niet om dat ik er als collegevoorzitter niet voor zou zijn, maar ik denk dat als de raad zich de discipline oplegt zijn eigen zaken te organiseren, we niet steeds op de dingen moeten blijven terugkomen tenzij er omstandigheden of feiten zijn.

De heer VAN SON: We weten dat er in 2005 een besluit is genomen om te komen tot integratie van alle milieustations. Door signalen vanuit wijkraden en andere organen maar zeker ook naar aanleiding van de discussie zoals afgelopen week heeft plaatsgevonden over illegale stort zijn wij tot voortschrijdend inzicht gekomen. Door een aantal deskundigen met name van een aantal grote gemeenten als Tilburg en Breda is in zijn algemeenheid aangegeven dat het zeer is aan te bevelen om binnen een gemeente minimaal twee afvalstations open te houden.

De heer R. SCHOUTEN: De fractie van Rosmalens Belang geeft aan dat daarover geen discussie is gevoerd maar het was een hoorzitting. Het debat zal plaatsvinden op 17 september a.s. Ze hebben niet aangegeven dat wij dat ook zouden moeten doen, ze hebben aangegeven dat zij daarvoor hebben gekozen. Het was ook geen advies, het was een hoorzitting. Ik heb de indruk dat deze motie op 17 september a.s. zal plaatsvinden naar aanleiding van het debat over illegale stort dan als vervolg op het huidige onderwerp.

De heer VAN DER KRABBEN: Dat is de kern. Tijdens de hearing hebben deskundigen aangegeven dat je, als je teruggaat naar één milieustation, een risico loopt; hun ervaring is dat meer stations nodig zijn. Dat is de reden dat we zeggen: we willen het nog even aanhouden totdat wij daarover wat meer informatie hebben gekregen.

Mevrouw TETTEROO: De PvdA vindt het niet verstandig de discussie over kredietverstrekking met betrekking tot herhuisvesting van de afvalstoffendienst te koppelen aan het al dan niet heroverwegen van sluiting. Wie zegt dat sluiting of openhouden van milieustations illegale stort terugdringt. Er zijn ook andere maatregelen mogelijk. Je koppelt het een aan het ander en dat achten wij niet wenselijk. We willen het zuiver houden. We moeten onderzoeken hoe we tot een goede oplossing kunnen komen naar aanleiding van de hearing. Dat kunnen we bespreken op het moment dat het voorstel in de raad komt en dan kan alle informatie die is ontvangen worden meegenomen.

De heer HEIJMANS: Er ontgaat mij nu toch het een en ander. We besluiten vandaag ten aanzien van het krediet en we besluiten over het openhouden van één milieustation. Ik vind, mevrouw Tetteroo en mijnheer Schouten, dat de hearing, de uitkomst daarvan en de overweging hoe we zwerfafval en dergelijke kunnen terugdringen en of dat zou kunnen door het openhouden van meerdere milieustations gezamenlijk moet worden bekeken. U blokkeert dat door uw besluitvorming van vandaag.

Mevrouw TETTEROO: Nee, wat ik wilde zeggen is dat ook een ander besluit kan leiden tot terugdringing van illegale stort, bijvoorbeeld doordat de gemeente het komt ophalen, dat sluit je nu dus uit. We willen graag het besluit zuiver houden. De kredietverstrekking staat nu voorop en de andere maatregelen komen op het moment dat het aan de orde is, dat is bij de volgende behandeling.

De heer VAN SON: De motie luidt als volgt.

'De raad van de gemeente 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 4 september 2007;

overwegende dat:

- de raad eerder heeft besloten de nog bestaande lokale milieustations op te heffen;
- het feit dat we in onze gemeente geconfronteerd worden met een toenemende stroom aan zwerfvuil, waaraan we uiteraard geen behoefte hebben;
- het feit dat in onze gemeente sprake is van een toename van illegale stort waar we óók geen behoefte aan hebben;
- het feit dat afvalstofinzameling niet alleen een kwestie is van financiën, maar vooral ook een serviceverlening naar de inwoners;
- het feit dat er tijdens een recente hearing over illegale stort vanuit andere grote gemeenten op basis van ervaring naar voren is gebracht meerdere inzamelstations te hanteren;
- het feit dat er vanuit de wijkraden al meerdere malen signalen zijn gekomen om meerdere inzamelpunten te handhaven;
- het feit dat in de voorgestelde situering de maximale afstand tot het centrale punt bijna 20 km v.v. bedraagt, hetgeen ook niet bemoedigend is;
- het feit dat het college in het verleden meerdere malen is gevraagd te kijken naar alternatieven met betrekking tot handhaving van bestaande stations bijvoorbeeld in de vorm van privatisering, waarop echter nimmer een adequaat antwoord is gekomen;

spreekt uit:

- de sluiting van bestaande milieustations te heroverwegen in het debat over het terugdringen van illegale stort en de behandeling van het raadsvoorstel "'s-Hertogenbosch, Buiten Gewoon Schoon";

en verzoekt het college:

- scenario's uit te werken waarin decentrale inzamelstations worden meegenomen en deze aan de raad kenbaar te maken ruim voor de behandeling van het raadsvoorstel "'s-Hertogenbosch, Buiten Gewoon Schoon";

en gaat over tot de orde van de dag."

Mevrouw TETTEROO: Met onze inbreng willen we aangeven dat we het een heel belangrijke zaak vinden dat milieustations op een goede wijze een plek krijgen binnen het hele verhaal en dat het niet wenselijk is om daar op dit moment vooraf een besluit over te nemen. Laten we daarom de discussie voeren waar deze thuishoort.

De heer HEIJMANS: Wat u zegt is een onjuiste uitleg van hetgeen wij vandaag besluiten. Ik vind dat we duidelijkheid moeten hebben in de raad. Besluiten wij dat we in de toekomst in Den Bosch nog maar één centraal milieustation hebben of niet, dat is het besluit dat wij vandaag nemen.

De heer SCHERMERS: Een vraag aan de heer Van Son. In de motie wordt gezegd sluiting van de bestaande milieustations. Voor de duidelijkheid: welke milieustation bedoelt u? Een vraag aan het college. Er is in het verleden inderdaad gevraagd mogelijkheden te onderzoeken of de bestaande vergunning op de locaties zouden kunnen worden gehandhaafd. We zijn benieuwd naar de status van die onderzoeken.

De heer VAN SON: Voor wat betreft de vraag over het sluiten van bestaande milieustations: er zijn er nog maar twee. Voor beide stations zijn in het verleden besluiten genomen dat is ook de reden geweest om de motie als zodanig in te dienen. Anderzijds is er door ons in het verleden al meerdere malen gevraagd te kijken naar de mogelijkheid van privatisering en onder welke voorwaarden dat mogelijk is. Daar is, voor zover ik weet, nooit een antwoord op gekomen.

De heer VAN DER KRABBE: Wij vragen via het besluit, in de commissie hebben we daarover ook gesproken, een investering van meer dan € 30 miljoen terwijl we het college de ruimte willen geven voor € 21,4 miljoen. Die zuiverheid blijf ik ten aanzien van het besluit houden. Wij vinden het een goed voorstel en hebben in de commissie ook zonder meer ja gezegd. Als de aanbesteding duurder wordt en boven de € 21,4 miljoen dan vinden wij dat u terug moet komen. Ik zie te veel in de regio en in onze stad dat mensen zeggen: dit hebben we goedgekeurd gekregen, we gaan naar de aanbesteding en later gaan we vertellen dat het meer kost. Voordat het meer gaat kosten dient u bij de raad langs te komen. Als u de eisen verandert op het gebied van milieu, ga ik mee met GroenLinks en dan moet u ook eerst terugkomen voordat u gaat investeren. Het tweede punt. Doordat Rosmalens Belang aan de bel trok met betrekking tot het aantal milieustations zeggen wij: als het zo'n zuiver besluit is dat er maar één station overblijft, moet dat duidelijk in het besluit staan, dat wil ik aan het college meegeven.

De heer R. SCHOUTEN: Het hoeft niet specifiek in het besluit te staan omdat het besluit al is genomen in een eerdere situatie. We maken een krediet vrij om dat eerdere besluit in financiën om te zetten. Dus niet net doen of we nu een besluit nemen dat er maar één terrein komt. Als we willen terugkomen op het besluit dan moet dat niet via zo'n omweg zoals hier nu wordt gedaan. Daarnaast gaan we discussiëren over wat er vanuit de hoorzitting naar voren is gekomen en de effecten daarvan.

De heer VAN SON: Wat is de omweg in dezen, via een motie?

De heer VAN DER KRABBE: Niemand weet ten aanzien van de informatie precies of dat nu wel of niet in het verleden is besloten of doen we dat met dit raadsbesluit? Dat is de kern van het probleem, de onduidelijkheid in deze raad.

We gaan een forse investering doen. Een paar maanden geleden hebben we de 5%-regeling gevraagd, dat wil zeggen dat als de overheid een investering doet, je probeert daarmee 5% werklozen aan de slag te krijgen. We willen aan het college vragen, de regeling is er nog niet, maar probeer in de geest van de regeling te handelen ook bij dit project.

De heer MASSELINK: In de commissie is vanuit Stadspartij Knillis en Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen, namens welke partij ik nu ook spreek, ingegaan op onder meer de locatie en op de kosten van de financiering. Er is lang over gesproken en er is ook informatie over gekomen. Het gaat erom dat de beoogde herhuisvesting van de gemeentelijke afvalstoffendienst vooral lijkt te zijn ingegeven door de wens om belangrijke ruimtelijke ontwikkelingen mogelijk te maken. Verder wordt als motief aangegeven dat de huidige onderkomens niet meer passen in de huidige tijd en de arbo-eisen. In het stuk zelf, toch een investering van € 33 miljoen voor meerdere decennia, ervaren we weinig betrokkenheid vanuit milieuoptiek. U merkt wel op dat de huidige huisvesting te weinig bevestigt dat afval moet worden gezien als bron voor grondstoffen, maar u laat na om aan te geven hoe de nieuwbouw en bedrijfsvoering vanuit de nieuwe locatie ingaat op het winnen van grondstofcomponenten vanuit die afvalstromen. Deze noodzaak om zuinig om te gaan met grondstofcomponenten zal in de zeer nabije toekomst alleen maar toenemen, kijk naar de ontwikkelingen op de mondiale markten. Wij betwijfelen of in de nieuwe opzet voldoende aandacht aan dit aspect wordt geschonken. Het is evident dat grote partijen grondstofcomponenten op de markt aantrekkelijker zijn dan heel kleine partijen. Dit houdt in dat grondstofcomponenten ten behoeve van efficiënte afvoer in bulk soms langere tijd verzameld en opgeslagen moeten worden. Door de veelheid van deelstromen voor recycling kun je niet eindeloos containers beschikbaar hebben, houden en opslaan, zeker niet op het terrein zoals dat nu voor ons ligt. Wij realiseren ons terdege dat de herhuisvesting conform het voorstel tevens pas de start betekent van de verdere uitwerking van de plannen. In die plannen moet daarom volgens Stadspartij Knillis en Leefbaar het flexibel, efficiënt, reukloos, waterdicht al dan niet in de buitenlucht opslaan van grondstofcomponenten worden opgenomen. Om dat te bereiken hebben we een motie opgesteld waarin een aantal overwegingen staat opgesomd.

"De raad van de gemeente 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 4 september 2007; overwegende dat:

- de voorliggende plannen voor de herhuisvesting en benodigde installaties nog nader moeten worden uitgewerkt;
- het zo veel mogelijk scheiden en het gebruiken van verschillende grondstofcomponenten uit afvalstromen zowel uit maatschappelijke, milieuhygiënische als economische overwegingen nu en in de toekomst geboden is;
- het aanbieden van grondstofcomponenten in grote hoeveelheden ineens leidt tot aantrekkelijke vergoedingen;
- het transporteren van grondstofcomponenten in grote hoeveelheden leidt tot het minimaliseren van kosten;
- wereldwijd tijdelijke opslag van afvalstromen en grondstofcomponenten plaatsvindt zonder dat dit leidt tot enige vorm van milieubelasting;

spreekt uit dat:

- uit milieuhygiënische en (bedrijfs-)economische overwegingen, een efficiënte flexibele, tijdelijke opslag van uiteenlopende grondstofcomponenten, onderdeel moet uitmaken van de activiteiten op de beoogde locatie voor de herhuisvesting van de Afvalstoffendienst;
- die tijdelijke opslag geen enkele (milieu-)overlast voor werknemers, bezoekers, omwonenden of omliggende bedrijven mag opleveren;
- de tijdelijke opslag de beoogde bedrijfsvoering niet mag verstoren maar deze moet versterken en overigens goed moet passen in de voorgestelde 'beeldkwaliteit' van het terrein;
- de tijdelijke opslag ook niet mag leiden tot kwaliteitsverlies van de opgeslagen grondstofcomponenten;
- een installatie beschikbaar moet komen en voorzieningen getroffen moeten worden waarmee een dergelijke flexibele tijdelijke opslag te realiseren valt;

verzoekt het college:

- in de uitwerking van de plannen voor de herhuisvesting van de gemeentelijke Afvalstoffendienst, een installatie op te nemen die grondstoffencomponenten in luchtdicht gesealde eenheden verpakt en ze zo geschikt maakt voor flexibele tijdelijke opslag;
- tevens in de plannen een terrein op te nemen voor flexibele tijdelijke opslag van dergelijke degelijk verpakte grondstoffencomponenten naar aard en soort;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer VAN DER KRABBen: Wie in de raad heeft de wijsheid om dit te overzien om dadelijk te zeggen we zijn voor of tegen.

De heer MASSELINK: Als ik het in een zin samenvat dan zeg het dat het mogelijk is om grondstoffen voor recycling in plastic balen te verpakken die luchtdicht in de buitenlucht kunnen worden opgeslagen. Het is verstandig om dat uit milieuhygiënische, economische en maatschappelijke overwegingen te doen. Het is een heel simpele machine die in diverse plaatsen op grote schaal wordt ingezet om de piekaanvoer van huisvuil aan te kunnen. Er zit een aspect in van milieuhygiënische aard en dat is inzet van biomassa en snoeihout voor het verwarmen van gebouwen. Het is veel beter om gebouwen in ieder geval zo energiezuinig mogelijk te bouwen. We zijn van oordeel dat er geen geld hoeft te worden uitgegeven aan onderzoeken naar de mogelijkheden die worden geschetst, geen tijd verspillen aan iets waarvan de uitkomst al duidelijk is. Als het gaat om de kosten van investeringen die uiteindelijk afhankelijk zijn van de uitwerking wil ik zeggen dat in het huidige voorstel het financiële kader een keurslijf vormt dat een goede uitwerking op basis van toekomst gerichte milieueisen in de weg kan staan. Wij zijn van oordeel dat een hogere investering geaccepteerd zou moeten worden als die leidt tot een grote milieubijdrage in de vorm van recycling en daardoor tot lagere exploitatiekosten.

De heer HEIJMANS: Op het eerste oog ziet de motie er goed uit maar kan een indicatie worden gegeven wat het kost?

De heer MASSELINK: Ik heb geprobeerd met Zweden te bellen maar vannacht om 4.00 uur namen ze de telefoon niet meer op.

Mevrouw TETTEROO: In aansluiting aan de vraag van de heer Heijmans: het heeft mijn nieuwsgierigheid gewekt maar ik vind het moeilijk om nu hier iets mee te doen. Is het mogelijk deze informatie in een later stadium mee te nemen en eerst de gelegenheid te nemen om te onderzoeken wat de effecten en kosten zouden kunnen zijn? Ik zou het jammer vinden dat we nu met een goed initiatief niet uit de voeten kunnen omdat we onvoldoende informatie hebben.

Reactie college

Wethouder PAULI: In deze raad zijn tijden geweest dat er minder werd gediscussieerd over afval. U zult begrijpen dat ik, binnen het college verantwoordelijk voor de afvalstoffendienst, blij ben met deze levendige discussie omdat het helemaal past bij het imago dat de afvalstoffendienst graag wil uitstralen: een groen milieuvriendelijk bedrijf. Het voorstel heeft een lange voorgeschiedenis maar het resultaat mag er naar ons idee zijn. Er komt een prachtig bedrijf op een goede locatie, milieuvriendelijk ingepakt met vooral veel goede flexibele mogelijkheden om de komende tijd nog in te kunnen haken op nieuwe tendensen en mogelijkheden die zich op de markt voordoen. De markt van afvalstoffenverwerking is volop in beweging. De heer Masselink geeft daarvan een voorbeeld, want het is zo nieuw dat hij deze informatie nog niet kon verwoorden in de commissie FES. Gelukkig maakt de afvalstoffendienst deel uit van een samenwerkingsverband bij de Midwaste, waar twaalf zeer deskundige afvalverwerkers regelmatig bij elkaar komen om met name dit soort mogelijkheden te bespreken en te kijken naar mogelijkheden op het gebied van gezamenlijk inkopen, op het gebied van tenderen en verkoop. Als zich mogelijkheden voordoen en de experimentele fase is voorbij dan is de bedrijfsvoering dermate flexibel dat het kan worden ingepast.

De heer MASSELINK: Het betreffende systeem waaraan ik refereer is sinds 1988 operabel, dat is dus al die tijd gemist door de afvalstoffendienst.

Wethouder PAULI: Nee, dat is niet gemist. Van de kant van de afvalstoffenverwerkingsbedrijven in Nederland die in Midwaste zijn verenigd, wordt continu gescreend welke mogelijkheden zich voordoen en wat deze betekenen op het gebied van milieutechniek, -kwaliteit en efficiency. Deze methodiek wordt in Nederland nog niet ruimschoots toegepast. Als deze methodiek heel zinvol zou zijn is het college bereid in de bedrijfsvoering waar mogelijk in te haken op nieuwe technieken, mits het de experimentele fase voorbij is en efficiency ook vanuit het oogpunt van milieutechniek hoog in het vaandel kan blijven.

De heer VAN DER KRABBE: Mevrouw Tetteroo zei terecht dat we dit niet verloren moeten laten gaan en zorgen dat er informatie komt. Zegt de wethouder nu dat hij het voortouw neemt om te zorgen dat deze informatie komt en we daarover in de commissie nog een keer spreken?

Wethouder PAULI: Om het nog sterker te zeggen, dat geldt niet alleen voor deze informatie maar voor alle informatie en mogelijkheden die bijdragen aan een betere efficiency en een beter milieubeheer, daar hoort ook dit voorstel bij, dat zal zeker op zijn merites worden beoordeeld en onderzocht. Ten aanzien van de afweging milieukwaliteit, ook dat staat hoog in het vaandel. Expliciet is in de aanvullende lijst aangegeven wat wordt verstaan onder basiskwaliteit en onder extra milieukwaliteiten. Mochten zich gaande de rit mogelijkheden voordoen die bijdragen aan een nog hogere milieukwaliteit, dan zullen we daarvoor uiteraard niet alleen tijdens de nieuwbouw maar ook daarna bij u terugkomen.

De heer R. SCHOUTEN: Waar het ons om gaat, is dat de criteria, zoals die met elkaar zijn opgesteld, goed worden nageleefd en worden gehaald. Deze criteria worden steeds bijgesteld daarvan vragen we ook een aanpassing van het college of de afvalstoffendienst. Alle nieuwe maatregelen die beschikbaar zijn, zijn buitengewoon belangrijk maar moeten wel in de politiek worden vertaald. Met alle respect voor de heer Masselink: waarschijnlijk zijn het heel goede voorstellen maar hoe ik daar als politicus de deskundigheid voor kan hebben om daarover een oordeel uit te spreken vind ik moeilijk terwijl tegelijkertijd de criteria die zijn afgesproken moeten worden nagestreefd, daarmee moet u terugkomen en niet met alle maatregelen.

Wethouder PAULI: Er is met name gesproken over de continuïteit waar het de bedrijfsvoering betreft met betrekking tot personeel. De afvalstoffendienst heeft hierin al jaren een uitstekende naam op te houden. Er is geen enkele reden om van dit beleid af te wijken. Dat betekent dat zeer nauwgezet wordt samengewerkt met de Weenergrop en de afvalstoffendienst vervult daarin ook een heel belangrijke sociale functie. Dat

geldt ook voor werklozen maar van de andere kant is en blijft het een bedrijf dat naast laaggeschoolden ook veel vakspecialisten in huis heeft. We moeten de bedrijfsvoering heel scherp houden en de management-aspecten goed voor ogen houden. Binnen de mogelijkheden wordt een actief beleid gevoerd.

De raad heeft in 2005 de uitspraak gedaan om te komen tot één vestiging. Het college heeft besloten de wens van de raad uit te voeren. Dat voorstel ligt op tafel. Totdat de nieuwbouw aan de Treurenburgweg gereed is zal er geen milieustation sluiten. Het is wel zo dat in de plannen en de financiële onderbouwing van de plannen er rekening mee wordt gehouden dat we een betere accommodatie willen realiseren met een gelijkblijvend tarief en dat op dat moment de milieustations zullen worden gesloten en de activiteiten zullen worden geïntegreerd op de nieuwe locatie. Als we dat niet doen heeft dat grote financiële consequenties. Alleen voor de Kruisstraat betekent het € 300.000. Als de Kruisstraat wordt opengehouden, ervan uitgaande dat de raad de uitspraak heeft gedaan dat de tarieven minimaal kostendekkend in rekening moeten worden gebracht, zou dat betekenen dat de aangesloten burgers een hogere prijs van circa €7 moeten betalen. De raad krijgt de komende weken uitgebreid de gelegenheid om over zwerfafval te spreken. De houding van de afvalstoffendienst is: u vraagt en wij draaien. De raad heeft daarin alle ruimte en mogelijkheden om te kijken hoe u de problematiek aantreft, dat heeft uiteraard consequenties voor de kosten maar de discussie hoort daar thuis en niet op dit moment.

De heer HEIJMANS: Ik beluister van deze wethouder twee verhalen. Als we dit besluit aannemen zijn we eigenlijk overgegaan tot één milieustation. De wethouder zegt dat het, gezien de financiële consequenties, naderhand niet meer reëel is om dan nog een discussie te voeren over een tweede of derde milieustation. Als dat juist is dan klopt het gedeelte dat straks nog een afweging kan worden gemaakt niet.

Wethouder PAULI: Uw interpretatie mijnheer Heijmans is niet juist. De raad heeft besloten te komen tot één milieustation, dat ligt in dit voorstel. U heeft de mogelijkheid om de komende maand te zeggen: dat willen we niet want in het kader van zwerfafval of andere redenen moeten er meer stations zijn. Dat heeft dan een kostenconsequentie richting de ene locatie omdat daarin de efficiëncymaatregelen zijn meegenomen die te maken hebben met één locatie en het feit dat we de exploitatie van milieustations moeten openhouden, hetgeen een doorwerking heeft naar de tarieven voor alle huishoudens en overige afnemers in deze stad. Op 17 september a.s. kunt u in de volle omvang met elkaar de discussie aangaan en dat bepalen.

De heer VAN SON: Het inzamelstation Kruisstraat als zodanig maakt geen onderdeel uit van het kredietvoorstel zoals nu voorligt. Verder is ten aanzien van de mogelijkheid om het te privatiseren nog steeds geen uitsluitend gegeven. Dus wat betreft de kostencomponent zijn er nog twee vragen.

Wethouder PAULI: De sluiting van de Kruisstraat is wel degelijk meegenomen, alleen de verkoop van de grond, dat is geen eigendom van de afvalstoffendienst, is niet meegenomen. De € 300.000 exploitatie, wat op dit moment jaarlijks het nadelig saldo is, is wel degelijk als efficiëncycomponent bij de nieuwe locatie meegenomen. Ten aanzien van de privatisering heeft college Eugster reeds vorig jaar gezegd dat het college niet voor privatisering is van de huishoudenscomponent, omdat het onmiddellijk leidt tot een tariefsverhoging voor alle andere huishoudens in deze stad. Voor wat betreft de bedrijfsmatige component, de bedrijven, is het bespreekbaar, maar uitsluitend daarvoor.

De heer VAN SON: Op het moment dat milieustation Kruisstraat aan een derde partij wordt verkocht, heb je daaruit opbrengsten en geen exploitatiekosten en andere kosten meer. Ik vraag mij af waarom de derde visie niet in beeld is gebracht om te kijken wat de mogelijkheden zijn als het wordt geprivatiseerd, wat kan het opbrengen en vervolgens: wat is de service aan de bewoners?

Wethouder PAULI: Dat probeer ik u uit te leggen. De jaarlijkse exploitatielasten van de Kruisstraat zijn € 300.000. Als je die kwijt bent bespaar je niet alleen € 300.000, maar daarnaast heb je een veel efficiëntere bedrijfsvoering op de Treurenburg omdat je een veel betere dekking hebt voor je vaste lasten. Het zal voor een particulier niet interessant zijn om een bedrag op tafel te leggen dat misschien wel, het is niet bekend, het dubbele is van de € 300.000 exploitatie.

De heer VAN DER KRABEN: Als ik het goed beluister ligt er een motie op tafel en de wethouder zegt: dat hoeft niet te worden besloten omdat het in 2005 al is besloten. Stel dat de motie wordt aangenomen en het college stuurt een brief terug dat het de motie niet uitvoert dan zitten we nog voor schut. Als we bij de begroting c.q. na de hearing een amendement op tafel leggen, en volgens de wethouder moeten we er dan € 300.000 bij leggen, zou in meerderheid kunnen worden besloten om het station wel open te houden. Is dat een juiste uitleg wethouder?

Wethouder PAULI: Nee, want ik heb net gezegd dat het effect wel eens groter zou kunnen zijn dan € 300.000. Dit bedrag is sec het verlies dat jaarlijks wordt geleden op het milieustation Kruisstraat. Als het vo-

lume dat daar wordt verwerkt niet centraal kan worden verwerkt op de Treurenburg is er een nog groter probleem, omdat er dan minder dekking is voor de kilogrammen, de hoeveelheid, die door het centrale station heen gaat. Dat betekent dat er dan grotere tekorten zijn, daarvoor is in dit voorstel geen dekking, dan zal er moeten worden gecompenseerd door nog hogere tarieven. Die afweging moet de raad maken in relatie tot de discussie ten aanzien van illegale stort en zwerfafval, daar hoort het thuis.

De heer VAN SON: Betekent het dat de gemeente haar eigen positie voor wat betreft de opbrengsten van afvalstortingen wil bewaren, dus dat ze wil voorkomen dat er een andere stortmogelijkheid in geprivatiseerde vorm op de Kruisstraat komt.

Wethouder PAULI: Ten aanzien van alle huishoudencomponenten willen we het centraal doen. Uit oogpunt van efficiency maar ook om ervoor te zorgen dat alle huishoudens in Den Bosch en omstreken van het lage tarief kunnen profiteren. Ten aanzien van het bedrijfsmatige gedeelte heeft het college de bereidwilligheid om te kijken naar privatisering maar dan uitsluitend voor bedrijfsafval.

De heer VAN SON: Dan vraag ik mij toch af of dit niet neigt naar gedwongen winkelnering. Uiteindelijk beslist een consument zelf waar hij zijn aankopen doet respectievelijk als het zou worden geprivatiseerd waar hij zijn afval stort.

Wethouder PAULI: Dat kan.

De heer HEIJMANS: De discussie ging over wat we nu eigenlijk besluiten. We besluiten een krediet beschikbaar te stellen voor centrale huisvesting. Dat betekent wel degelijk dat wordt besloten over centrale huisvesting; daarmee worden latere keuzen uitgesloten.

Mevrouw TETTEROO: Op basis van een besluit dat al eerder is genomen. We moeten de discussie niet opnieuw doen.

De heer VUGS: Dat we 19 september a.s. weer kunnen amenderen.

Wethouder PAULI: Wat betreft de vraag van de heer Van der Krabben, het is een bruto-investering van €33 miljoen waarvan tengevolge van de verkoop van gronden en gebouwen €11 miljoen afgaat, dus netto gaat er cash €21 miljoen bij. U weet dat conform de boekhoudregels de verkoop van gronden en gebouwen ten goede komt aan de reserves, als het binnen het grondbedrijf is dan ten goede van de reserves van het grondbedrijf. Dus is het logisch dat wij de raad een kredietvoorstel voorleggen van €33 miljoen. Daarbij wel aangevend dat een stuk van de dekking gerealiseerd wordt door middel van de verkoop van grond en gebouwen.

Tweede termijn

De heer WAGEMAKERS: Het is een bijzondere discussie en ik heb het gevoel dat de wethouder niet zo strak in zijn beantwoording was dat nu al onze problemen zijn opgelost. De kern van het verhaal is dat we met elkaar hebben besloten tot één milieustation te komen maar in het vorige raadsvoorstel hebben we besloten niet de inzameling, het bedrijf als zodanig. Nu ligt het raadsvoorstel voor, niet over de besluitvorming om tot één milieustation te komen maar om de bedrijfsonderdelen centraal met elkaar neer te zetten en daar een krediet voor af te geven. Wat betreft het CDA komt dat krediet er, wij stemmen voor. Wat de heer van der Krabben zegt dat als 19 september a.s. in de discussie over zwerfafval mocht blijken dat we in het verleden een fout hebben gemaakt, dat één milieustation misschien niet voldoende is, realiseer ik me dat we het minimaal over €300.000 hebben. Dat we een probleem creëren met de hoeveelheid, ook op de Treurenburg, dat moet dan inzichtelijk worden. Dat is wat ons betreft het moment om wel of niet door middel van een motie te kijken of de besluitvorming in het verleden wel of niet moet worden teruggedraaid.

De heer HEIJMANS: Ik wil aangeven hoe de SP dit voorstel interpreteert en de consequenties die we daaraan verbinden. Er wordt besloten over een krediet en over centrale huisvesting van de afvalstoffendienst en tot sluiting van met name milieustation Kruisstraat. Ik beluister in de woorden van de wethouder ook, en lees dat in het stuk, dat dit voorstel financieel sterk is gebaseerd op de keuze om de Meerendonk en Kruisstraat te sluiten. Daardoor vind ik het niet reëel te veronderstellen dat we vandaag een dergelijk besluit kunnen nemen en het over twee weken in feite weer kunnen terugdraaien. Ik vind dat niet realistisch.

Mevrouw TETTEROO: Voor de goede orde. Op basis van een genomen besluit wordt nu een besluit genomen over krediet. Op het moment dat we een besluit nemen om milieustations toch open te houden, wordt een besluit dat eerder is genomen herzien. Het lijkt me logischer dat over twee weken de discussie wordt gevoerd en dat op basis van die inzichten een besluit wordt genomen.

De heer HEIJMANS: De motie vraagt om nu een heroverweging te maken. U bent daartoe niet bereid en u hamert zo op eerdere besluitvorming dat ik er geen en geloof in heb dat we over twee weken nog serieus die heroverweging gaan maken gezien de financiële consequenties die gepaard gaan met het instemmen met het voorliggende voorstel.

De heer R. SCHOUTEN: De fractie is bijzonder verheugd dat wij tot deze hoge ambities komen met betrekking tot milieueisen, luchtkwaliteiteisen, CO₂-reductie, dat is een heel belangrijk punt. Daarom is het belangrijk dat wij dit besluit nemen. De woorden van de heer Wagemakers geven helder aan hoe we in de verdere discussie zitten. De hoorzitting over het zwerfafval gevolgd door het debat dat binnenkort plaatsvindt, kent een aantal elementen. Enerzijds het aantal stations, dat nu geïsoleerd naar voren komt maar daarnaast speelt ook mee of we gaan ophalen of brengen, of het gratis is of niet en vooral ook wat de hoogte van de afvalstoffenprijs is. Er kan een voorbeeld worden genomen aan Breda en Tilburg maar daar is de prijs veel hoger. Dat is een keuze die moet worden gemaakt waarbij een afweging in zijn totaliteit moet worden gemaakt. Als daaruit komt dat er wellicht een ander milieustation naast moet komen, is dat een financieel en een mobiliteitsvraagstuk. Ondertussen is het heel goed dat we kiezen voor een zeer hoogwaardige centrale plek op de Treurenburg.

De heer VAN SON: Aansluitend bij de laatste opmerking van de heer Schouten, ook wij hebben het beste voor met het milieu maar je moet je realiseren dat op het moment dat men maar op één plaats inzamelt er verkeersbewegingen ontstaan van 20 km om een zak vuil af te kunnen leveren. Verder als wordt gekeken naar de overwegingen zoals tot nu toe naar voren zijn gekomen, sluit ik me aan bij het punt van de heer Heijmans. Dat betekent dat we de motie handhaven.

De heer MASSELINK: Ik heb aangegeven dat in de commissiebehandeling de locatie van de beoogde herhuisvesting aan water voor ons zwaar woog. Het antwoord daarop was dat het onder meer in de tijd moeilijk verenigbaar was. Toen heb ik aan de wethouder gezegd dat ik het in heroverweging zou nemen. Ik heb de hele zaak heroverwogen om te beoordelen of een andere locatie een aanvaardbare situatie zou opleveren. De techniek bestaat al lang en wordt wereldwijd toegepast. Ik heb gezegd en beoordeeld dat voor mij niet al het afval op deze manier verpakt zou hoeven worden want een groot gedeelte wordt toch dagelijks afgevoerd. Ik heb me geconcentreerd op het opslaan van grondstofcomponenten voor recycling en hergebruik. Er kan worden gezegd dat ik er laat mee kom, daar hebt u gelijk in, maar inhoudelijk wel doordacht. Vanuit die optiek kom ik tot voorstellen. Als het erom gaat u niet voor het blok te zetten, stel ik voor het verzoek dat in de motie is vevat als volgt te herformuleren:

"verzoekt het college:

bij de uitwerking van de plannen voor de herhuisvesting van de gemeentelijke afvalstoffendienst te onderzoeken of en in hoeverre een installatie die grondstoffencomponenten in luchtdicht gesealde eenheden verpakt en ze zo geschikt maakt voor flexibele tijdelijke opslag bijdraagt aan een betere milieuprestatie van de nieuwe huisvesting van de gemeentelijke afvalstoffendienst."

De VOORZITTER: De tweede bullet betekent dat er direct wat moet gebeuren in de plannen.

De heer MASSELINK: U onderzoekt in hoeverre verpakt en tijdelijke opslag bijdragen aan een betere milieuprestatie van de nieuwe huisvesting. Dan zou de tweede bullet inderdaad kunnen worden weggelaten

De heer VAN SON: Ik heb een verzoek. Er liggen twee moties naast elkaar, de motie van de milieustations en de motie van Stadspartij Knillis en Leefbaar ten aanzien van het opnemen van flexibele tijdelijke opslag van grondstofcomponenten. Het een wordt nu in het ander geïntegreerd heb ik het idee.

De heer MASSELINK: Nee absoluut niet, het blijven twee aparte verhalen.

Reactie college

Wethouder PAULI: De meeste opmerkingen die zijn gemaakt zijn verpakte stemverklaringen. De steunbetuigingen die voor het voorstel worden gegeven zijn bijzonder welkom. De discussie concentreert zich nog op de milieustations en de systematiek die de heer Masselink voorstelt. Ten aanzien van de milieustations komt naar onze mening de raad de komende maand ruimschoots aan bod waarin wordt gesproken over zwerfafval en illegale stort. Daarin worden voldoende mogelijkheden geboden om tot een ander beleid

te komen. Uiteraard zal door het college netjes worden beantwoord wat daarvan de effecten op de tarieven zijn voor de huishoudens en de bedrijven.

Ten aanzien van de methodiek van de heer Masselink had ik al in breder verband aangegeven dat we steeds onderzoeken zowel voor de realisatie van de nieuwbouw als daarna hoe efficiencyverbetering kan worden gerealiseerd en hoe nog betere milieuoplossingen kunnen worden gecreëerd. Zijn opmerking past in dat kader en het college zal daarnaar kijken. De eerlijkheid gebied te zeggen dat het de methode van de heer Masselink is, de milieusector is dermate in beweging dat Midwaste permanent dergelijke voorstellen krijgt maar er zal serieus naar worden gekeken. Geen bezwaar tegen de motie.

De VOORZITTER: De motie van SP, Rosmalens Belang en Bosch Belang over de milieustations is ontraden.

De motie wordt vervolgens verworpen.

De leden Visscher, Vugs, Pauel, Van Osch-van den Wildenberg, Heijmans, Van Bussel, Van Son, A. Schouten, Van Creij, Van der Krabben, Kruiswijk, Van der Tol, Kagie, Van Doremalen-Welten en Masselink worden geacht vóór de motie te hebben gestemd.

De (gewijzigde) motie van de Stadspartij Knillis wordt aangenomen.

De leden Van Ommeren, Pieters, Katoen-de Graaf, Van de Pol, Tetteroo, Marcelis, De Wildt en Özkanli worden geacht tegen de motie te hebben gestemd.

Het voorstel van het college wordt zonder hoofdelijke stemming aangenomen.

De leden Visscher, Vugs, Pauel, Van Osch-van den Wildenberg en Heijmans worden geacht tegen het voorstel te hebben gestemd.

14. Vaststelling kaders voor het beleid 'Leren(d) werken aan de toekomst'

Eerste termijn

Mevrouw VAN OMMEREN: De PvdA-fractie staat volledig achter het beleidskader dat is voorgelegd, mijn volgende opmerking heeft meer een procedureel financieel karakter. De fractie wil de raad erop attenderen dat het raadsbesluit vooruitloopt op de bespreking van de Begroting 2008. De raad gaat nu een deel van de Wet werk en bijstand gericht op het toeleiden naar werk en opleiding voor meer jaren bestemmen voor een deel van de doelgroep, jongeren tot 23 jaar, zonder dat de raad dit kan afwegen tegen andere doelgroepen die van dit budget gebruik zouden moeten kunnen maken. Daarom twee vragen aan het college. Waarom is het noodzakelijk om dit financiële besluit nu te nemen, kan dat niet bij de begroting zodat de raad kan afwegen of het gezien de andere groepen verstandig is? Wat betekent dit besluit voor de overige doelgroepen die van dit budget dat is bestemd voor toeleiding naar werk en/of opleiding gebruik moeten maken?

Mevrouw SCHULTS: De VVD staat ook niet onsympathiek tegenover dit voorstel omdat wij ervan overtuigd zijn dat door scholing en door het behalen van een diploma men meer kans heeft op werk en dus op een beter toekomstperspectief. Wij onderkennen het probleem hoe je de jongeren die dit ook vinden en zich ervoor ook willen inzetten bereikt. De doelgroepen waarop het project 'Leren(d) werken aan de toekomst' zich richt is een moeilijke groep. Als het met het project lukt om 450 jongeren op een juiste plaats te krijgen, vinden wij dat het geld dat ervoor wordt uitgetrokken de moeite waard is. Er wordt ingezet op maatwerktrajecten en begeleiding. De VVD vindt dat daarnaast ook voldoende banen beschikbaar moeten zijn als die startkwalificatie is behaald. Ook medewerking van werkgevers om jongeren te stimuleren om naast hun werk een opleiding te gaan volgen en een diploma te behalen, zal moeten worden gestimuleerd door het faciliteren van bedrijven die zich willen inzetten voor deze groep jongeren. Wij denken dat het voorwaarden zijn om het project te doen slagen. In het voorliggende stuk staat ook dat er een groep zal blijven bestaan die binnen het huidige onderwijssysteem zal blijven uitvallen. Naast het repareren, waarop dit project is gericht, moet er ook daadwerkelijk iets worden gedaan aan het structureel goed doen in het huidige onderwijs. Dit project is weer een nieuwe poging om uitvallers enthousiast naar school te krijgen. Naast enkele projecten waarin succes is behaald, zijn al vele pogingen ondernomen zonder succes. Voor de raad is het belangrijk dat dit project slaagt en dat optimale resultaten worden behaald. Omdat in het stuk zelf staat dat dit project risico's met zich meebrengt willen we als raad kunnen volgen wat de resultaten zijn en waarop tussentijds kan worden bijgestuurd. We willen voorkomen dat na vier jaar het geld dat is ingezet onvoldoende resultaat heeft opgeleverd. Daarom willen de VVD en GroenLinks hiervoor een amendement indienen waarin wij u vragen om twee punten aan het besluit toe te voegen.

"De raad van de gemeente 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 4 september 2007;

overwegende:

- het voorstel van het college van B&W van 22 mei 2007;
- de beraadslagingen in de commissievergadering MO van 18 augustus over dit voorstel;
- de wens van de commissie MO om de vinger aan de pols te houden bij het voorgestelde traject;
- de forse financiële inzet (€ 2, 7 mln.) die nodig is om dit traject mogelijk te maken;
- de aanwezige afbreukrisico's, zowel ten aanzien van de gewenste motivatie (committent) van de jongeren die aan het project meedoen, de benodigde kwaliteit aan casemanagers en continuïteit van beschikbare middelen na 2009;

wijzigt het besluit als volgt:

1. ongewijzigd;
2. ongewijzigd;
3. op basis van een evaluatie in 2009 te besluiten of en in welke mate het project moet worden gecontinueerd;
4. de raad bij deze evaluatie in 2009 te betrekken."

Mevrouw THELISSEN: Het CDA heeft in de commissie al aangegeven akkoord te gaan met het voorstel maar heeft wel zijn zorg uitgesproken over het feit dat in andere steden slechts een kwart ook daadwerkelijk een traject gaat volgen. Wij verwachten dat de uiterste inspanning zal worden gedaan om meer mensen aan een traject te laten deelnemen dan slechts een kwart.

De heer DE ROOIJ: GroenLinks staat achter de ideeën die ten grondslag liggen aan het raadsvoorstel 'Leren(d) werken aan de toekomst'. Het is uiterst belangrijk jongeren kansen te blijven geven om een goede plek in de maatschappij te verwerven. Allerlei projecten zijn in dit kader mogelijk. Gezien het feit dat in dit project voor jongeren individueel maatwerk wordt geboden is de slagingskans groot. Het probleem zal zijn dat jongeren als ze niet zelf gemotiveerd zijn als doelgroep moeilijk te bereiken zijn. Vandaar dat GroenLinks samen met de VVD een voorstel heeft ingediend om na twee jaar te kijken of het project effectief is en als het nodig mocht zijn het project bij te stellen.

De heer VAN CREIJ: Rosmalens Belang heeft in de commissievergadering al aangegeven achter het voorstel te staan. Deze week hebben we het boekje met kerncijfers ontvangen. Verontrustend is dat in 2005 er 500 schoolverlaters waren zonder startkwalificatie en in 2006 1200. Met hetgeen nu voorligt, daarop graag een verduidelijking.

Reactie college

Wethouder EIGEMAN: Om met het laatste te beginnen. Dat is ook in Den Haag opgevallen en ik ga morgen daarover met staatssecretaris Van Bijsterveld praten. Gelukkig is zij geïnteresseerd in de praktijk en is het ook goed uit te leggen, juist omdat verscherpt op deze groep en deze leeftijdsgroep wordt gefocust, die tot voor kort voor het grootste deel niet leerplichtig was. Het maakt het wel ingewikkeld om ze in beeld te houden als ze niet meer in een onderwijssituatie of uitkeringssituatie zijn. Het is precies de groep waarop we hebben ingezoomd. Om die reden moeten we scherper in beeld krijgen om wie het gaat en wie extra steun nodig hebben. Op zich is het een markant voorstel, omdat er en in het collegeprogramma enkele zinnen aan zijn gewijd en in het speerpunt sociale kwaliteit dit een punt is, waarvan het college heeft gezegd dat daaraan extra aandacht moet worden gegeven. Het is goed dan we daarvoor zo breed vanuit de raad steun krijgen, maar ik ben ook blij dat de raad niet zomaar genoeg neemt met mooie woorden op papier. De VVD en GroenLinks vragen zelfs in een amendement dat de raad wel zijn rol goed wil kunnen spelen als het gaat om de controle op de resultaten. Ik hoor daar nog iets meer in, u wilt net zo ambitieus zijn als het college, namelijk zo veel mogelijk resultaat boeken, meer dan we vaak in het land zien. Het college zal het amendement dan ook graag overnemen, omdat het een aanscherping is van het besluit dat het college heeft voorgelegd, waarin we ook vastleggen dat we daadwerkelijk ook met uw inbreng de evaluatie willen uitvoeren. De vraag waarom het toch noodzakelijk is om nu al voor vier jaar dekking te vragen heeft meerdere redenen. Het is niet zozeer gericht op de begroting van 2008 en verder maar het is een uitvoering van wat in de begroting van 2007 al is afgesproken, namelijk inzet om iedereen mee te laten doen in de samenleving. Dat het

budget dan van een andere portefeuillehouder is geeft alleen aan dat daarin gezamenlijk wordt opgetrokken. We gaan inzoomen op die groep die tot nu toe niet zo in beeld was. Het is niet zo zeer een vraag mogen we in de toekomst op een nieuwe manier geld uitgeven maar veel meer uitvoering van beleid dat al is afgesproken, daarbij wordt een dekking aangegeven.

Waarom meerjarig? Misschien noemen we het in onze eigen teksten ook een project maar eigenlijk wil ik niet dat dit het zoveelste project is. Het heeft een experimentele fase maar het is de bedoeling dat het wordt ingebed in de reguliere manier van werken van de gemeente, het CWI, van het Koning Willem I-college en al de andere partners die hierin meedoen. Dan moet je niet zeggen: we proberen het een jaar, dan moet de ambitie voor meerdere jaren worden neergezet. Verder span ik mij ook in om andere overheden hierin te laten investeren. Met de provincie is de gemeente al een tijd bezig om op te houden met kleine projecten die na een jaar of twee jaar weer ophouden ook als het goed werkt. Het lijkt erop dat de provincie zich meerjarig aan deze aanpak gaat committeren. Dat is belangrijk want het heeft ook ermee te maken dat de gemeente heeft uitgestraald dat het geen klein project is maar een meerjarige aanpak. Ik reken op forse steun ook van provinciale zijde.

Als het gaat om de besteding vanuit dit werkdeel voor andere doelgroepen is het niet zo, dat door deze aanpak moet worden gezegd dat 55-plus of de niet-uitkeringsgerechtigden of anderen minder trajecten krijgen. Gelukkig is het budget toereikend om de doelgroepen die al werden bediend te blijven steunen en deze eraan toe te voegen.

De VVD zegt terecht dat het niet alleen gericht moet zijn op de organisaties die zich inspannen om trajecten te organiseren, maar dat ook werkgevers hierin een verantwoordelijkheid hebben. Dat klopt en de afgelopen jaren is samen opgetrokken met werkgevers om ook jongeren een plek te geven. Niet de weg waarlangs opnieuw wordt georganiseerd, maar er zal gebruik worden gemaakt van het loket Leren en werken, dat hetzelfde loket is als het actieplan Leerbanen en goed werkt. Zo kan de infrastructuur, vooral met werkgevers, goed worden benut.

Tweede termijn

Mevrouw SCHULTS: Het staat niet zozeer in het stuk maar zij zou bij de heer Eigeman als wethouder van Onderwijs nogmaals willen aandringen dat in het huidige onderwijs niet zo veel uitvallers voorkomen. Misschien is daar ook een andere aanpak nodig.

De heer VAN BUSSEL: In het oorspronkelijke amendement werd gesproken om van € 2,2 miljoen die dit project vraagt slechts € 1,2 miljoen beschikbaar te stellen. In het huidige amendement is dat deel geschrapt. Vraag aan de indieners welke motieven daaraan ten grondslag liggen.

De heer VAN ROOIJ: De wethouder heeft aangegeven dat het een langlopend traject zou moeten zijn. De bedoeling is om dit soort zaken niet meer op projectbasis te organiseren maar een vast onderdeel te laten zijn van het aanbod aan jongeren die uitvallen. Het tweede motief is dat de wethouder bezig is om andere overheden geïnteresseerd te krijgen. Dan is het van belang dat je als raad zelf aangeeft veel vertrouwen in het project te hebben en zegt het voor vier jaar te willen financieren. Dat was vooraf niet bekend anders was het uiteraard niet op die manier ingediend.

Wethouder EIGEMAN: Wat rest is de oproep van de VVD om ook het onderwijs te veranderen. Daar zijn we al heel hard mee bezig. Ook al hebben we daar in formele zin niet zoveel over te zeggen, meen ik toch dat we daar als gemeente iets in te vertellen hebben. Dat leidt gelukkig ook tot succes. Op 3 september jl. is dezelfde staatsecretaris in de succesklas van het Koning Willem I-college geweest. Jongeren die dreigen uit te vallen in de eerste fase van het mbo worden in de succesklas gezet, waar ze even de tijd krijgen om te ontdekken wat ze echt willen. Het blijkt dat bijna 100% van deze jongeren relatief makkelijk weer te motiveren is als ze wat anders worden ondersteund dan in het reguliere onderwijs. Dat is een punt van zorg want het zou geen aparte klas moeten zijn maar een aanpak die het hele onderwijs op deze manier vormgeeft.

Het amendement wordt met algemene stemmen aangenomen.

Het voorstel wordt met algemene stemmen aangenomen.

16 Motie vreemd aan de orde van de dag: Nieuw Puthuis en Mariakapelletje op de markt (Stadspartij Knillis en Leefbaar 's-Hertogenbosch en Rosmalen)

De VOORZITTER: Zou uitgelegd kunnen worden waarom we het hierover weer moeten hebben na de besluitvorming in 2005?

De heer MASSELINK: Het feit dat de markt wordt aangepakt is voor het Brabants Dagblad aanleiding geweest om ruim aandacht te schenken aan de gevolgen die het heeft voor het Puthuis. Bij het eerste besluit om het Puthuis te doen verdwijnen was er de nodige commotie in de stad. Mede naar aanleiding van de artikelenreeks is de hoeveelheid reacties alleen nog maar toegenomen. Dan kom je tot de conclusie dat je als volksvertegenwoordiger ten opzichte van de besluiten in het verleden wellicht absoluut een verkeerde afwijking hebt gemaakt. Er is nog geen besluit genomen over wat er wel op de markt moet komen. Binnenkort wordt met de aanpak begonnen. Wat is er dan verstandiger dan nu een heel praktische manier van handelen te kiezen uitgaande en rekening houdend met alle reacties die zijn gegeven. Een voorstel dat indertijd al is ingediend voor zo'n nieuw element dat marktbebouwing verbindt zou als uitgangspunt kunnen worden opgenomen bij de verdere invulling van de markt. Daarover gaat de motie.

"De raad van de gemeente 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 4 september 2007;

spreekt uit dat:

- het schetsontwerp van Jan van der Eerden basis en uitgangspunt dient te zijn voor de uitvoering van een nieuw Puthuis op de Markt;
- het schetsontwerp van Jan van der Eerden basis en uitgangspunt dient te zijn voor de uitvoering van een Mariakapelletje op de Markt;

verzoekt het college:

- het schetsontwerp van Jan van der Eerden met betrekking tot het Puthuis en het Mariakapelletje op de Markt als basis en uitgangspunt voor uitvoering van een nieuw Puthuis en Mariakapelletje op te nemen in het bestek voor de aanstaande renovatie van de Markt;
- de detaillering, uitvoering en keuze van het te gebruiken materiaal in overleg met de geëigende partijen af te stemmen op de nieuwe inrichting van de Markt;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer PIETERS: De PvdA snapt dat besluiten soms heroverwogen moeten worden maar dan moeten we wel (goede) argumenten horen. De Stadspartij heeft als argument dat zij veel reacties hebben gekregen en dat er een verkeerde beslissing is genomen. Voor ons is dat een onvoldoende argument. De fractie ziet geen enkele aanleiding om nu op het eerdere besluit terug te komen. We hebben alle vertrouwen dat het traject dat is ingezet gaat leiden tot een goede markering van dat bijzondere punt.

De heer SCHERMERS: De VVD is altijd voorstander geweest van modern vormgeven waar kan en historisch verantwoord waar het moet. Dat betekent wat ons betreft binnen de driehoek dat het historisch verantwoord moet zijn en dat het daarbij zeker modern moet kunnen. In dat verband hebben we eerder ooit een initiatiefvoorstel ingediend over onder meer de ideeën over de Willemspoort. Dat geeft de scheiding aan tussen een historisch verantwoorde binnenstand en modern daarbuiten. Waar het zeker historisch verantwoord zou moeten, is op de markt. Dat hebben we twee jaar geleden al aangegeven door een tweetal amendementen in te dienen. Een daarvan was samen met het CDA over het Mariakapelletje en de VVD heeft een amendement ingediend voor het Puthuis. De reden daarvoor was destijds dat al in 1522 het Puthuis op de markt is neergezet en dat het Puthuis sindsdien geassocieerd is met de markt mede door de schilderijen die er nu nog zijn. Die argumenten staan nog steeds. We realiseren ons daarnaast dat het niet netjes is om eerder genomen besluiten ter discussie te stellen maar er ligt nu een motie voor die in lijn is met onze mening van twee jaar geleden en het is een nieuw idee waarvoor een breed draagvlak is vanuit vele organisaties. Verder is er veel meer besef, dat is ook heel belangrijk, voor wat Jeroen Bosch voor deze stad betekent, zeker op die plek, zeker wat betreft het Puthuis en zeker op de markt.

De heer R. SCHOUTEN: U zegt dat er meer besef is dat Jeroen Bosch belangrijk is en dus moet er een Puthuis komen, dat snap ik niet.

De heer SCHERMERS: We gaan bijna toe naar 500 jaar Jeroen Bosch. Het Puthuis was er in 1522 dat is ook bijna 500 jaar. Ook Jeroen Bosch heeft op het schilderij het Puthuis weergegeven, vandaar de associatie dat we deze juist wel aan elkaar kunnen koppelen. Niet de aanpak van de markt an sich wordt aan de orde gesteld, dat is nog een belangrijke reden waarom er geen bezwaar is tegen de motie. De VVD zal de motie steunen.

De heer WAGEMAKERS: Een motie vreemd aan de orde van de dag en wat ons betreft een motie die op een vreemd moment komt. We realiseren ons dat we nu de kans hebben dat op de markt te zetten wat we voor ogen hebben. Het vraagt om de juiste afwegingen daarover zijn besluiten genomen, daarover zijn procedures afgesproken en is gezegd: laten we de kans grijpen om drie kunstenaars te vragen met een invulling te komen. Dat is de besluitvorming. Eigenlijk ontnemen we onszelf weer de kans en hebben we niet het lef om dat eens even af te wachten. Met alle respect dat we hebben voor de tekeningen die voorliggen, denken wij dat de motie op het verkeerde moment komt. Laten we eerst kijken wat we hebben afgesproken, wat er op tafel komt te liggen en laten we dan opnieuw onze gedachten daarover vormen.

De heer VUGS: De SP is er voorstander van om een historisch gebouw te laten terugkomen op de markt. Bij de HEMA komt immers mogelijk een modern kunstwerk terug. Uit eigen onderzoek van de SP onder duizend deelnemers is vorig jaar gebleken dat veel Bosschenaren en bezoekers hechten aan deze put. Het Mariakapelletje uit circa 1600 dat is verhuisd naar de Lepelstraat, waar de stille omgang elk jaar halt houdt, mag van de SP ook een plek op de markt krijgen. De SP ziet de cultuurhistorische waarde hiervan die economische revenuen kunnen opbrengen. De SP is voorstander van de motie.

De heer R. SCHOUTEN. Een aantal jaren geleden is een besluit genomen over de markt. Politiek is als het goed is een geloofwaardig proces. Natuurlijk is het een taak van de oppositie om het de coalitie zo lastig mogelijk te maken en besluiten die onwelgevallig zijn proberen te veranderen.

De heer VUGS: Dat is niet alleen de taak van de oppositie maar ook van de coalitie in de dualistische vorm.

De heer R. SCHOUTEN: Het heeft ook met geloofwaardigheid te maken dat als je met elkaar een besluit neemt je dat ook naleeft. Dat is wat hier aan de orde is. Er ligt een besluit en een plan en we willen die kant op. Ik heb heel veel reacties gekregen op mijn uitspraak in de krant, met andere woorden welke maat gaan we hanteren. Het heeft een politiek element, we hebben besluiten genomen en er zit ook een inhoudelijk element aan. Wat ons betreft hoeft dat niet per sé op tafel te komen. GroenLinks is helder, heeft respect voor de monumenten in de stad en wil daar geen nepmonumenten aan toevoegen. Als je echt oude zaken in de stad zichtbaar wil maken doe je dat niet door daar nepoud naast te zetten dan doe je dat door dat juist te accentueren.

De heer VUGS: De heer Schouten is het met mij eens dat de Mariakapel uit de Lepelstraat wel terug kan komen want dat is echt oud.

De heer R. SCHOUTEN: We moeten niet net doen of die zaken er nog steeds staan. We hebben een besluit genomen over de markt en ooit hebben we de waterpoort opnieuw gebouwd. Moet ik aan mensen gaan uitleggen dat het een nepwaterpoort is? Het gaat ook om je eigen geloofwaardigheid. Respect voor monumenten geeft ook aan dat je een monument een monument laat zijn. Primair is aan de orde dat er besluiten zijn genomen over de markt en dat wij daaraan hechten.

De heer VAN CREIJ: Rosmalens Belang steunt het voorstel om de markt van Den Bosch zoals wij het zien af te maken met een put en een Mariakapel en de realisering van het geheel te laten gebeuren als een leerwerkproject spreekt ons erg aan. Daarop voortbordurend heeft het ook onze ogen geopend om straks in Rosmalen als de markt daar af is, een mooi muziekprieel te krijgen. We zien de invulling van de markt in Den Bosch liever met een Puthuis en Mariakapel dan met een modern kunstwerk.

De heer VAN DER KRABBEN: Ik heb er weinig aan toe te voegen. Vanaf 2005 pleiten we al voor de terugkomst van de Mariakapel. De put is de laatste jaren in discussie gekomen. Het is juist dat daarover besluiten zijn genomen en dat moeten we ook respecteren maar daarna zijn er nogal wat signalen gekomen dat mensen zeggen dat het een soort herkenning is, een ontmoetingsplaats waar je met elkaar kunt afspreken. Veel mensen zullen blij zijn als de motie wordt gevolgd.

Reactie college

Wethouder EUGSTER: Inhoudelijk is op 13 september 2005 uitgebreid gediscussieerd over maar liefst 27 uitgangspunten. Nummer 20 staat nu weer ter discussie. Het is interessant om de beraadslagingen van die vergadering nog eens na te lezen en hoe het college uiteindelijk door de raad een aantal uitgangspunten heeft gekregen waaronder nummer 20. Het is ook interessant om met elkaar het sportieve debat te voeren maar ook te constateren dat we de finish nu wel zijn gepasseerd. Dat is gebeurd door het vaststellen van de nota van uitgangspunten. Het college is aan de hand van een goede fasering die uitgangspunten gaan uitwerken. Dat zullen wij ook doen voor de historisch verantwoorde plaats van de watertappunt van Den Bosch. Ik deel de mening namens het college: geen nep. Het is inderdaad een vreemd moment nu we aan de uitwerking zijn gekomen, er is een beslissing genomen, om te zeggen dat het allemaal anders moet. Er is geen aanleiding, er zijn geen nieuwe feiten. Het college ontraadt de motie en zal de motie niet uitvoeren.

De heer HEIJMANS: Gezien de krasse uitspraken van de wethouder wordt om enkele minuten schorsing gevraagd.

Schorsing.

Tweede termijn

De heer SCHERMERS: Nu duidelijk is vanuit het college dat de motie wordt ontraden en sterker nog bij voorbaat al duidelijk wordt afgewezen en niet zal worden uitgevoerd, zien wij ons genoodzaakt onze steun in te trekken en stellen dan wel een paar randvoorwaarden aan hetgeen gaat komen. Als er inderdaad nieuwe ontwerpen komen zullen we weer gaan toetsen op ons principe, namelijk dat het historisch verantwoord zou moeten zijn en we zullen geen extra middelen ter beschikking stellen voor dat wat er gaat komen, in de vorige voorstellen was dat eventueel nog een optie. We betreuren het dat we in 2005 via amendementen al voorstellen hebben ingediend om een Puthuis en Mariakapel te realiseren, dat is toen door niemand, behalve de heer Van Valkenburg, gesteund. In feite hadden we het daar moeten regelen.

De heer VAN DER KRABBen: Het meest essentiële dat zich bij dit agendapunt voltrekt, ik respecteer ieders opvattingen, is dat het college zegt dat ook al zou de raad de motie collectief aannemen dan gooit het college deze toch in de prullenbak. Dat kan niet. Zo neem je geen besluiten. Je neemt met elkaar besluiten, je geeft de raad de ruimte om in een democratisch proces een besluit te nemen. Dan moet het college dat wel of niet uitvoeren en dient in de volgende raadsvergadering uitleg te geven te worden wat met de motie is gedaan, dat staat in het reglement.

De VOORZITTER: Dat zijn spelregels maar dat laat onverlet dat een college zijn standpunt heel duidelijk kan maken. Eigenlijk is de afspraak over een maand laten weten wat we ermee doen. Er is toch geen bezwaar tegen als u het eerder weet.

De heer HEIJMANS: De heer Schermers houdt zijn reactie zakelijk, maar ik ken de VVD als een democratische partij, een partij die vindt dat de gemeenteraad ons hoogste orgaan is en dat wanneer een meerderheid in deze gemeenteraad besluiten aanneemt en wensen uitspreekt dat deze gerespecteerd dienen te worden. De VVD wordt geconfronteerd met een college dat de wens van de meerderheid van deze raad naast zich neerlegt. Ik zou van de VVD willen horen hoe zij de opstelling van dit college kwalificeert.

De heer SCHERMERS: Het is juist te prijzen dat er zo snel duidelijkheid komt. We hadden het lang in de lucht kunnen houden. Als meteen wordt gezegd: we nemen deze motie niet over, dan kunnen we de motie wel gaan indienen maar dat is dan alleen een rituele dans, vandaar dat we zeggen dat het geen zin heeft deze verder te steunen.

De heer HEIJMANS: Uw college, het is ook uw college, respecteert op dit moment een meerderheid in de raad niet, het zegt u kunt besluiten wat u wilt, wij voeren dat niet uit. Ik wil graag weten wat u van die opstelling vindt.

De heer R. SCHOUTEN: De heer Van der Krabben en de heer Heijmans doen net of er al is gestemd en dat is niet aan de orde. Er lag een concreet voorstel daar heeft de VVD haar sympathie voor uitgesproken maar er is niet over gestemd, in die zin is dit een onderdeel van politiek.

De heer KAGIE: Materieel was er gewoon een meerderheid.

De heer VAN DER KRABBen: De heer Schouten heeft daarin volkomen gelijk. Mijn voorspelling in de schorsing was dat het veel te lang duurde, die had veel korter moeten zijn, dan hadden we als oppositie de zaak binnengehaald.

De heer HOSKAM: Het punt blijft dat bij de beslissing op 13 september 2005 er ook intrinsiek een meerderheid was maar die meerderheid is toen niet gerealiseerd. Wat de oppositie nu aan ons verwijt kunnen wij hen ook verwijten ten aanzien van de inhoud toen.

De heer MASSELINK: Ik vind het een gebeurtenis in een reeks. We hebben moties gehad bij het woondebat en bij deze motie gebeurt hetzelfde. Er zijn door de raad diverse uitgangspunten vastgesteld, er zijn suggesties gedaan door de raad en daar wordt in principe een valbijl neergelegd: we doen het lekker toch niet. Dan kan wel worden gezegd: wat zijn we blij dat we het vroeg weten maar in een duaal stelsel is het wel de raad die moeten bepalen. Zo hoort het te gaan ook al wordt een keer teruggekomen op een eerder genomen besluit op basis van overwegingen. U zou uw eigen eerste instantie nog eens na moeten lezen om te weten wat een draai u heeft gemaakt alleen omdat iemand zegt: ik doe het lekker toch niet. Ik vind het een bedroevende constatering richting deze raad.

Mevrouw VAN OMMEREN: Ik maak bezwaar tegen deze voorstelling van zaken. We hebben eerder een besluit genomen, dat heeft mevrouw Eugster zojuist verwoord. Dat besluit is door de raad genomen. Dat besluit bevat de uitgangspunten, de uitwerking van de Markt. In dat besluit staat hoe met die plek wordt omgegaan, er kunnen drie ontwerpen worden gemaakt, deze kunnen historisch getint zijn of niet, dat is nog helemaal open. Wel is al de verbinding gemaakt met het historische watertappunt.. Op basis van deze afspraak worden de ontwerpen afgewogen. In dit licht kunnen vraagtekens worden gezet waarom deze motie zonder dat er nieuwe gedachten of inzichten zijn, nu wordt ingediend. Wacht gewoon je tijd af! Als een collegepartij na discussie in de raad en de reactie van het college besluit om alsnog de steun aan een motie in te trekken, dat lijkt mij volkomen terecht. Want waarom voeren wij anders nog discussie?

De heer SCHERMERS: Richting de heer Masselink. Wat nu voorligt, is een motie. Twee jaar geleden hadden we twee amendementen over het Puthuis en de Mariakapel. Toen hadden we de zaken moeten regelen, toen was een aantal partijen waaronder die van u, de SP, Leefbaar, Bosch Belang zeer voor wat wij inbrachten maar toen het tot stemming kwam, was men niet thuis. Toen hadden we het moeten regelen, dus u kunt nu niet het verwijt maken dat wij een draai maken.

De heer KAGIE: Het college doet recht aan debat door kenbaar te maken hoe het hierin staat. Als je vier weken gaat nadenken terwijl je weet waar je staat, door de zaak scherp te markeren neem je de raad serieus. Dat een partij dan heroverweegt is haar goed recht maar dan moet zij daarvoor wel de verantwoordelijkheid nemen en niet gaan zwartepieten.

Wethouder EUGSTER: Ik heb nog maar een punt te herhalen en dat is nogmaals uitgangspunt 20, de plek is historisch verantwoord en op basis daarvan zal het college een voorstel formuleren om ontwerpen te maken en dan zullen we kijken hoe dat eruitziet.

De motie wordt vervolgens verworpen.

De leden Visscher, Vugs, Pauel, Van Osch-van den Wildenberg, Heijmans, Van Bussel, Van Son, A. Schouten, Van Creij, Van der Krabben, Kruiswijk, Van der Tol, Kagie, Van Doremalen-Welten en Masselink worden geacht vóór de motie te hebben gestemd.

17. Motie vreemd aan de orde van de dag: D'n Mengelmoes (PvdA, CDA, GroenLinks)

Mevrouw KATOEN: De motie wordt ingediend namens het CDA, de PvdA en GroenLinks. Samenvattend na alle berichtgeving en uitzoekerij van de afgelopen weken: we zijn er trots dat we zo'n restaurant in de stad hebben. Als we D'n Mengelmoes niet hadden, zouden we het moeten verzinnen. Want D'n Mengelmoes heeft vier functies die volledig passen bij het collegeprogramma en ook bij de mening van anderen heb ik begrepen. De vier functies zijn: als je weinig geld hebt kun je toch eens lekker uit eten, het maatschappelijke meedoen, iemand eens trakteren, je kunt er leren werken en je kans vergroten op betaald werk. Het pro-

bleem is dat het met de participatie en de doorstroom naar werk onvoldoende loopt. Er moet iets gebeuren want het college moet wel vasthouden aan de subsidievoorwaarden en daarom moet de raad het college op weg helpen. De motie luidt:

'De raad van de gemeente 's-Hertogenbosch, in vergadering bijeen op 4 september 2007;

spreekt uit:

- dat de functie die D'n Mengelmoes vervult behouden moet blijven;

verzoekt het college van B&W:

- de voorwaarden in beeld te brengen om D'n Mengelmoes te laten voortbestaan en de raad daarover te informeren;
- zonodig raadsbesluiten voor te bereiden waarin de ruimte wordt geboden om dat voortbestaan te kunnen realiseren;

en gaat over tot de orde van de dag."

De heer KAGIE: Bedoelt u met ruimte financiële ruimte?

Mevrouw KATOEN: Dat zeg ik nu niet, dat kan eruit komen, maar ik bedoel veel meer dat er een oplossing komt dat er wel participatiebanen komen, misschien moet er een ander concept komen. Dan kan ik nu niet zeggen of er meer financiële ruimte moet komen.

De heer KAGIE: Het is een soort werkafpraak die u met het college zou willen maken dat het college het voorbereidt maar we nemen nu geen besluit over continuering?

De heer VAN HEIJNINGEN: Als de heer Kagie het dictum goed leest is het helder, het college gaat onderzoeken en voorbereiden. Er worden geen besluiten genomen, dat kan ook niet uit de aard van het stuk.

Mevrouw SCHULTS: De VVD vindt D'n Mengelmoes een sympathiek gegeven. We vinden ook dat je een uitgaansgelegenheid voor mensen met een smalle beurs moet behouden maar zoals het op het moment gaat loopt het niet zo goed. De functies van D'n Mengelmoes moeten goed worden onderzocht, de consequenties daarvan en we denken dat er een zodanige coaching voor de bedrijfsvoering moet komen dat het beter gaat lopen. Hoe de functie kan worden behouden zal het onderzoek moeten uitwijzen.

De heer VAN DER KRABBEN: Sluit aan bij de woorden van mevrouw Katoen maar wil de sociale functie die men heeft toevoegen, namelijk dat mensen vanuit een sociaal isolement elkaar daar in ieder geval kunnen ontmoeten. We onderschrijven het uitgangspunt dat D'n Mengelmoes in deze vorm moet kunnen blijven bestaan. We vragen wel of, als er eventueel een raadsvoorstel moet komen, we tijdens de begroting van elkaar weten hoe de opvatting van het college is om eventueel een oplossing op tafel te leggen anders zullen wij een voorstel doen om de financiële ruimte te vinden.

Wethouder EUGSTER: Dank voor wat ik in de raad hoor over de functie van D'n Mengelmoes. Die functie vindt het college ook van groot belang, dat hebben we laten weten in het raadsinformatiebulletin. De subsidievoorwaarden waarop D'n Mengelmoes nu wordt ondersteund, daarvoor kan het niet worden gedaan. Als we spreken over sociale activering en we spreken daarover voorwaarden af dan moet daaraan ook kunnen worden voldaan. Helaas trekt D'n Mengelmoes dat niet. We willen zoeken naar oplossingen. Ik weet nog niet hoe die er precies uit moeten zien. De motie ziet het college als een ondersteuning van de zoektocht om te kijken hoe we de functie zouden kunnen behouden. Ik kom daarmee zo snel mogelijk namens het college bij de raad terug. Mijnheer Van der Krabben, ik hoop dat het tijdens de begroting kan maar het is krap aan. Ik wil de besluitvorming daarover zo helder mogelijk laten verlopen maar of we het redden weet ik nog niet. Ik zeg het ook maar niet toe. We zullen ons er wel voor inzetten om ieder geval het dictum van de motie zo goed mogelijk uit te voeren, want we hebben uiteraard geen bezwaar tegen deze motie.

De heer VAN DER KRABBEN: Kan ik het dan zo zeggen: er kan geen vacuüm ontstaan omdat er nog geen raadsvoorstel is en D'n Mengelmoes niet meer kan voortbestaan in financiële zin?

Wethouder EUGSTER: Staat u mij toe dat ik mij daarop even beraad voordat ik misschien te veel toezeggingen doe.

Mevrouw SCHULTS: Bent u ook van plan om de bedrijfsvoering als zodanig mee te nemen in uw onderzoek?

Wethouder EUGSTER: Voor het college is duidelijk dat wij op deze basis niet door kunnen gaan met de subsidie. Je moet de rol zuiver houden. We hebben een contractrelatie met D'n Mengelmoes en kunnen ons niet overal in mengen. De intentie is om uit te zoeken wat wel en niet kan omdat het college deze functie uitermate belangrijk vindt.

De motie wordt met algemene stemmen aangenomen.

18. Motie vreemd aan de orde van de dag, Brabants volkslied (Bosch Belang)

De heer VAN DER KRABBEN: Om de motie toe te lichten had ik Guus zelf willen laten komen maar ik zal het nu anders laten horen. Voor Bosch Belang was duidelijk dat het een volkslied moet zijn dat gedragen wordt. Dit lied wordt gedragen dat blijkt uit alle signalen die zijn gekomen. Toen wij werden geïnspireerd door de jongeren die meer dan 20.000 handtekeningen ophaalden, vonden wij dat Den Bosch als hoofdstad van Brabant een signaal moet afgeven naar Provinciale Staten zodat zij weten wat we willen met het volkslied.

De heer DE WILDT: In mijn jeugd heb ik een Brabants volkslied geleerd, in die zin steun ik dit voorstel niet maar de fractie heeft besloten dat iedereen er als vrije kwestie over mag oordelen.

De heer HOSKAM: De heer Heijmans is de enige die erover kan gaan en hij heeft een duidelijke uitspraak gedaan, daar sluit ik mij als persoon van harte bij aan.

De heer VAN HEIJNINGEN: Het is een leuk initiatief van de heer van der Krabben, maar ik had dan wel de andere liederen willen horen om een goede keuze te kunnen maken. Het CDA gaat niet uit van een dogma dus wij vinden dat dit wat te prematuur is.

De heer VAN DER KRABBEN: Ik had gehoopt dat we niet de discussie gaan overdoen zoals deze in de provincie loopt maar dat we als Den Bosch op grond van argumenten zouden zeggen: voor of tegen.

De heer HEIJMANS: Ik wil de heer Van der Krabben complimenteren met het leuke initiatief. Hij heeft een punt dat toch veel Brabanders bezighoudt. Het is ook een moeilijk punt want kun je als socialist zeggen dat je voor of tegen een volkslied bent, of als liberaal, of als conventioneel. Zo werkt dat niet wat betreft het volkslied en ik snap de fractie van de PvdA die zegt dat het een vrije kwestie is. De keuze die eerst voorligt is, wil de Brabantse bevolking een volkslied. Dat moet eerst worden bekeken. Wat mij betreft is het volkslied typisch iets waar wij als politiek geen uitspraak over moeten doen, laten wij niet bepalen wat een mooi lied is maar laat zoiets over aan de meerderheid van de Brabantse bevolking.

De heer VAN DER KRABBEN: Als de samenleving de signalen afgeeft, moet je daar toch iets mee doen en moet je ook een keuze maken.

De heer HEIJMANS: Daar hebt u wel een punt. De provincie heeft vorig jaar na een lange discussie besloten dat er geen volkslied komt omdat er geen draagvlak is. Ik ben het met u eens dat op dit moment 20.000 mensen te kennen hebben gegeven een volkslied te willen, je bereid moet zijn dat te heroverwegen, dat je moet onderzoeken of er draagvlak is bij de bevolking en vervolgens de Brabantse bevolking moet laten kiezen. Dat is zo jammer van uw motie u maakt de keuze al voor de bevolking daarom kan de SP deze motie niet steunen.

De heer VAN DER KRABBEN: Wij geven een signaal af aan Provinciale Staten want zij moeten straks de keuze maken.

De heer R. SCHOUTEN: Ik hoor veel mensen zeggen: waar hebben we het over. Onze fractie heeft hieraan geen behoefte. Ik kan mij niet aan de indruk onttrekken dat het feit dat het Brabants Dagblad er steeds over schrijft wij het daarom erover hebben.

Mevrouw VISSCHER: Ik ken het Zwolse volkslied en het Overijsselse volkslied heb ik de 24 jaar dat ik daar heb gewoond nooit gehoord.

De heer VAN BUSSEL: De fractie heeft besloten er een vrije kwestie van te maken.

De heer KAGIE: De mensen maken helemaal zelf uit voor welk volkslied ze gaan, wij gaan daar niet over.

De heer MASSELINK: Ik heb hier geen behoefte aan.

De VOORZITTER: De lijn in het college is dat wij daar formeel niet over gaan, dat is iets van de collega's in het provinciehuis maar het idee is op zichzelf sympathiek. Het gaat wel wat snel om op basis van de media te zeggen dat er nu voor moet worden gekozen maar als de raad de motie aanneemt heeft het college er geen bezwaar tegen en zal deze uitvoeren. Dat is niet meer dan een brief schrijven aan het provinciebestuur.

De motie wordt verworpen.

De leden Van der Krabben, Van Kruiswijk, Van der Tol, Van Son, A. Schouten en Van Creij worden geacht vóór de motie te hebben gestemd.

De VOORZITTER sluit de vergadering om 22.30 uur.